

TALLINNA LAAGNA GÜMNAASIUMI ÕPPEKAVA

1. Üldsätted

- (1) Tallinna Laagna Gümnaasiumi õppekava on kooli õppe- ja kasvatustegevuse alusdokument, mis on koostatud põhikooli ja gümnaasiumi riiklike õppekavade alusel.
- (2) Tallinna Laagna Gümnaasiumi õppekava terviktekst on kättesaadav veebilehel ja kooli raamatukogus.
- (3) Tallinna Laagna Gümnaasiumi õppekavas on üldosa ja ainekavad.
- (4) Tallinna Laagna Gümnaasiumi õppekava üldosas esitatakse:
 - 1) üldsätted;
 - 2) õppe- ja kasvatusesmärgid ning -põhimõtted;
 - 3) põhikooli tunnijaotusplaani õppeaineti ja aastati, gümnaasiumiastme õppesuundade kirjeldused ja nende tunnijaotusplaani, kogu kooli valikkursuste loendid ja valimise põhimõtted ning erinevate õppekeelte kasutamine õppeaineti ja kursuseti;
 - 4) läbivad teemad ja nende käsitlemise põhimõtted, lõimingu põhimõtted, seejuures III kooliastme läbivatest teemadest lähtuva või õppeaineid lõimiva loovtöö korraldamise põhimõtted ning temaatilised rõhuasetused;
 - 5) ülekooliliste ja koolidevaheliste projektide kavandamise põhimõtted;
 - 6) õppe ja kasvatus korraldus (sealhulgas projekt-, õues- ja muuseumiõppeks ning ekskursioonideks ja õppekäikudeks vajalik aeg) ning gümnaasiumiastme ajakasutus;
 - 7) hindamise korraldus;
 - 8) gümnaasiumi lõpetamise korraldus;
 - 9) õpilaste ja vanemate teavitamise ja nõustamise korraldus;
 - 10) põhikooli õpilaste juhendamise ja hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtted;
 - 11) karjääriteenuste korraldus;
 - 12) õpetaja töökava koostamise põhimõtted;
 - 13) kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord.
- (5) Ainevaldkonniti koondatud ainekavad esitatakse klassiti järgmiselt:

- 1) keel ja kirjandus;
- 2) võõrkeeled;
- 3) matemaatika;
- 4) loodusained;
- 5) sotsiaalsed;
- 6) kunstained;
- 7) tehnoloogia (põhikoolis);
- 8) kehaline kasvatus;
- 9) valikkursused.

(6) Põhihariduse alusväärtused

- 1) Põhihariduses toetatakse võrdsel määral õpilase vaimset, füüsilist, kõlbelist, sotsiaalset ja emotsionaalset arengut. Põhikool loob tingimused õpilaste erisuguste võimete tasakaalustatud arenguks ja eneseteostuseks ning teaduspõhise maailmapildi kujunemiseks.
- 2) Põhikool kujundab väärtushoiakuid ja -hinnanguid, mis on isikliku õnneliku elu ja ühiskonna eduka koostoimimise aluseks.
- 3) Uue põlvkonna sotsialiseerumine rajaneb eesti kultuuri traditsioonide, Euroopa ühiskondade ning maailma kultuuri ja teaduse põhisaavutuste omaksvõtul. Tugeva põhiharidusega inimesed suudavad ühiskonnaga integreeruda ning aitavad kaasa Eesti ühiskonna jätkusuutlikule sotsiaalsele, kultuurilisele, majanduslikule ja ökoloogilisele arengule.

(7) Gümnaasiumihariduse alusväärtused

- 1) Gümnaasiumihariduses toetatakse võrdsel määral õpilase vaimset, füüsilist, kõlbelist, sotsiaalset ja emotsionaalset arengut ning tema individuaalsetest eripäradest ja isiklikest huvidest tulenevate haridusvajaduste rahuldamist. Gümnaasium loob igale õpilasele võimalused tema võimete maksimaalseks arenguks õpilase eelistusi arvestades, loovaks eneseteostuseks, teaduspõhise maailmapildi kinnistumiseks ning emotsionaalse, sotsiaalse ja kõlbelise küpsuse saavutamiseks.
- 2) Gümnaasium jätkab põhikoolis toimunud väärtuskasvatust, kujundades eelkõige väärtushoiakuid ja -hinnanguid, mis on isikliku õnneliku elu ja ühiskonna eduka koostoimimise aluseks. Tähtsustatakse väärtusi, mis aitavad kaasa ühiskonna inimvara ning riigi majanduse arengule.
- 3) Gümnaasiumiharidus on jätkuks põhiharidusele uue põlvkonna sotsialiseerumisel, mis rajaneb eesti kultuuri traditsioonidel, Euroopa ühiskondade ning maailma kultuuri ja teaduse saavutustel. Gümnaasiumihariduse omandanud vaimselt, sotsiaalselt, emotsionaalselt, kõlbeliselt ja füüsiliselt küpsed inimesed tagavad Eesti ühiskonna sotsiaalse, kultuurilise, majandusliku ja ökoloogilise arengu jätkusuutlikkuse.

(8) Tallinna Laagna Gümnaasiumi õppekavas oluliseks peetud väärtuste alusdokumendid

Kooli õppekavas oluliseks peetud väärtused tulenevad „Eesti Vabariigi põhiseaduses”, ÜRO inimõiguste ülddeklaratsioonis, lapse õiguste konventsioonis ning Euroopa Liidu alusdokumentides nimetatud eetilistest põhimõtetest. Alusväärtustena tähtsustatakse üldinimlikke väärtusi (ausus, hoolivus, aukartus elu vastu, õiglus, inimväärikus, lugupidamine enda ja teiste vastu) ja ühiskondlikke väärtusi (vabadus, demokraatia, austus emakeele ja kultuuri vastu, patriotism, kultuuriline mitmekesisus, sallivus, keskkonna jätkusuutlikkus, õiguspõhisus, solidaarsus, vastutustundlikkus ja sooline võrdõiguslikkus).

Tallinna Laagna Gümnaasiumis kujundatavad põhiväärtused

KOOSTÖÖ - lubadustest kinni pidamine, üldkehtivate viisakusreeglite järgimine, ühine otsustamine, jagamine, arvestamine, inimsus, mis viib heade akadeemiliste tulemusteni

ARENG - avatud koostööle, traditsioone järgiv, motiveeritus, valmidus elukestvaks õppeks, kultuuriline, eetiline, sotsiaalne ja akadeemiline areng, vaimse väärtustamine

HOOLIVUS - hooliv suhtumine endasse ja ümbritsevasse keskkonda, mõistev ja salliv suhtumine inimeste rahvuslikesse, religioossetesse ja individuaalsetesse erinevustesse

2. Õppe- ja kasvatuseesmärgid ning –põhimõtted

(1) Põhikooli sihiseade

- 1) Põhikoolil on nii hariv kui ka kasvatav ülesanne. Kool aitab kaasa õpilaste kasvamisele loovateks, mitmekülgseteks isiksusteks, kes suudavad ennast täisväärtuslikult teostada erinevates rollides: perekonnas, tööl ja avalikus elus.
- 2) Põhikoolis on õpetuse ja kasvatuse põhitaotlus tagada õpilase eakohane tunnetuslik, kõlbline, füüsiline ja sotsiaalne areng ning tervikliku maailmapildi kujunemine.
- 3) Põhikooli ülesanne on luua õpilasele eakohane, turvaline, positiivselt mõjuv ja arendav õppekeskkond, mis toetab tema õpihimu ja õpioskuste, eneserefleksiooni ja kriitilise mõtlemisvõime, teadmiste ja tahteliste omaduste arengut, loovat eneseväljendust ning sotsiaalse ja kultuurilise identiteedi kujunemist.
- 4) Põhikool toetab põhiliste väärtushoiakute kujunemist. Õpilane mõistab oma tegude aluseks olevaid väärtushinnanguid ja tunneb vastutust tegude tagajärgede eest. Põhikoolis luuakse alus enese määratlemisele eneseteadliku isiksusena, perekonna, rahvuse ja ühiskonna liikmena, kes suhtub sallivalt ja avatult maailma ja inimeste mitmekesisusse.
- 5) Põhikool aitab õpilasel jõuda selgusele oma huvides, kalduvustes ja võimetes ning tagab valmisoleku õpingute jätkamiseks järgneval haridustasemel ja elukestvaks õppeks. Põhikooli lõpetanud noorukil on arusaam oma tulevastest rollidest perekonnas, tööelus, ühiskonnas ja riigis.

(2) Gümnaasiumi sihiseade

- 1) Gümnaasiumil on nii hariv kui ka kasvatav ülesanne. Gümnaasiumi ülesanne on noore ettevalmistamine toimimiseks loova, mitmekülgse, sotsiaalselt küpse, usaldusväärse ning oma eesmärgi teadvustava ja saavutada oskava isiksusena erinevates eluvaldkondades: partnerina isiklikus elus, oma kultuuri kandja ja edendajana, tööturul erinevates ametites ja rollides ning oma ühiskonna ja looduskeskkonna jätkusuutlikkuse eest vastutava kodanikuna.
- 2) Gümnaasiumis on õpetuse ja kasvatuses põhitaotlus, et õpilased leiaksid endale huvi- ja võimete kohase tegevusvaldkonna, millega siduda enda edasine haridustee. Gümnaasiumi ülesanne on luua tingimused, et õpilased omandaksid teadmised, oskused ja väärtushoiakud, mis võimaldavad jätkata tõrgeteta õpiteed kõrgkoolis või gümnaasiumijärgses kutseõppes.
- 3) Nende ülesannete täitmiseks ja eesmärkide saavutamiseks keskendutakse:
 - 1) õpilaste iseseisvumisele, oma maailmapildi kujunemisele ja valmisolekule elus toime tulla;
 - 2) adekvaatse enesehinnangu kujunemisele;
 - 3) iseseisva õppimise ja koostööoskuste arendamisele;
 - 4) edasise haridustee võimaluste tutvustamisele ja hindamisele;
 - 5) kodanikuoskuste, -aktiivsuse ja -vastutuse väljakujunemisele.

(3) Nii põhikooli kui ka gümnaasiumi sihiseade

- 1) Teadmiste, väärtushinnangute ja praktiliste oskuste omandamine ja arendamine toimub kogu kooli õppe- ja kasvatusprotsessi, kodu ja kooli koostöö ning õpilase vahetu elukeskkonna ühistoime tulemusena.
- 2) Eesti kool seisab eesti rahvuse, keele ja kultuuri säilimise ja arengu eest, seepärast pööratakse gümnaasiumi õpetuses ja kasvatuses erilist tähelepanu eesti keele õppele.

Tallinna Laagna Gümnaasiumi õppe- ja kasvatusesmärgid ning -põhimõtted

Põhikoolis

1. Turvalise ning õpilaste ja õpetajate arengut toetava kaasaegse füüsilise ning vaimse töökeskkonna loomine
2. Tolerantse, rahvuskultuuri väärtusi hindava ja hoidva kodaniku kujundamine, kes oskab väärtustada ka maailmakultuuri
3. Kooli maine hoidmine ja tõstmine
4. Õppetöö korralduse kaasajastamine: erinevate õppemeetodite rakendamine, õppevara uuendamine, IT-vahendite mitmekesisem rakendamine
5. Õppida töötama uudseid lahendusi nõudvates pedagoogilistes situatsioonides, säilitades koostöörahu

Gümnaasiumis

1. Õpilase ettevalmistamine loova, sotsiaalselt küpse ja oma eesmäärke teadvustava isiksusena erinevates eluvaldkondades
2. Õppekava arendamine : kursuste kirjeldamine, valikainete suurendamine, gümnaasiumi õppesuundade arendus
3. Koostöö arendamise kaudu võimalikult soodsa keskkonna loomine iga õpilase, õpetaja ja kooli personali arenguks
4. Tolerantse, rahvuskultuuri väärtusi hindava ja hoidva kodaniku väljakujunemine, kes oskab suhtuda sallivalt ja avatult maailma ja inimeste mitmekesisusse

Tallinna Laagna Gümnaasiumi õppe- ja kasvatusese põhimõtted

1. Luuakse tingimused iga õpilase arengu toetamiseks.
2. Tähtsustatakse õpilase õpihuvi hoidmist ja toetamist.
3. Õppe- ja kasvatusprotsess pakub mitmekesiseid õpikogemusi, õpetus on süsteemne ja terviklik, õpetuslik ja kasvatuslik aspekt on tasakaalustatud.
4. Õppimisel-õpetamisel on keskne probleemide tõstatamine ja lahendamine, küsimuste esitamine ja neile vastuste leidmine, õppetegevuse seostamine igapäevaeluga.

(4) Pätevused

- 1) Pätevus on asjakohaste teadmiste, oskuste ja hoiakute kogum, mis tagab suutlikkuse teatud tegevusalal või -valdkonnas tulemuslikult toimida. Pätevused jagunevad üld- ja valdkonnapädevusteks.
- 2) Üldpädevused on aine- ja valdkonnaülesed pädevused, mis on väga olulised inimeseks ja kodanikuks kasvamisel. Üldpädevused kujunevad kõigi õppeainete kaudu, ent ka tunni- ja koolivälises tegevuses ning nende kujunemist jälgitakse ja suunatakse õpetajate ning kooli ja kodu ühistöös.
- 3) Üldpädevused on:
 - 1) väärtuspätevus – suutlikkus hinnata inimsuhteid ning tegevusi üldkehtivate moraalinormide seisukohast; tajuda ja väärtustada oma seotust teiste inimestega, loodusega, oma ja teiste maade ning rahvaste kultuuripärandiga ja nüüdisaegse kultuuri sündmustega, väärtustada loomingut ja kujundada ilumeelt;
 - 2) sotsiaalne pätevus – suutlikkus ennast teostada, toimida teadliku ja vastutustundliku kodanikuna ning toetada ühiskonna demokraatlikku arengut; teada ning järgida ühiskonnas kehtivaid väärtusi ja norme ning erinevate keskkondade reegleid; teha koostööd teiste inimestega erinevates olukordades; aktsepteerida inimeste erinevusi ning arvestada neid suhtlemisel;
 - 3) enesemääratluspätevus – suutlikkus mõista ja hinnata iseennast, oma nõrku ja

tugevaid külgi; järgida terveid eluviise; lahendada iseendaga, oma vaimse ja füüsilise tervisega seonduvaid ning inimsuhetes tekkivaid probleeme;

4) õpipädevus – suutlikkus organiseerida õppekeskkonda ja hankida õppimiseks vajaminevat teavet; planeerida õppimist ning seda plaani järgida; kasutada õpitut, sealhulgas õpioskusi ja -strateegiaid, erinevates kontekstides ning probleeme lahendades; analüüsida enda teadmisi ja oskusi, tugevusi ja nõrkusi ning selle põhjal edasiõppimise vajadust;

5) suhtluspädevus – suutlikkus ennast selgelt ja asjakohaselt väljendada, arvestades olukordi ja suhtluspartnereid, oma seisukohti esitada ja põhjendada; lugeda ning mõista teabe- ja tarbetekste ning ilukirjandust; kirjutada eri liiki tekste, kasutades kohaseid keelevahendeid ja sobivat stiili; väärtustada õigekeelsust ning väljendusrikast keelt;

6) matemaatikapädevus – suutlikkus kasutada matemaatikale omast keelt, sümboleid ning meetodeid erinevaid ülesandeid lahendades kõigis elu- ja tegevusvaldkondades;

7) ettevõtlikkuspädevus – suutlikkus ideid luua ja neid ellu viia, kasutades omandatud teadmisi ja oskusi erinevates elu- ja tegevusvaldkondades; näha probleeme ja neis peituvaid võimalusi; seada eesmärgid ja neid ellu viia; korraldada ühistegevusi, näidata initsiatiivi ja vastutada tulemuste eest; reageerida paindlikult muutustele ning võtta arukaid riske.

- 4) Lähedase eesmärgiseade ja õppesisuga õppeained moodustavad ainevaldkonna. Ainevaldkonna peamine eesmärk on vastava valdkonnapädevuse kujunemine, mida toetavad õppeainete eesmärgid ja õpitulemused. Valdkonnapädevuse kujunemist toetavad ka teiste ainevaldkondade õppeained ning tunni- ja kooliväline tegevus.
- 5) Ainekavades esitatakse nii kooliastmete õpitulemused kui ka õpitulemused õppeteemade läbimisel või osaoskuseti. Õpitulemused toetavad valdkonnapädevuste kujunemist. Väärtushoiakuid väljendavaid õpitulemusi numbriliselt ei hinnata, vaid antakse nende saavutatuse kohta õpilasele sõnalist tagasisidet.

(5) Õppimise käsitlus ja õppekeskkond

- 1) Kooli õppekavas käsitatakse õppimist väljundipõhiselt, rõhutades muutusi õpilase või õpilaste rühma käitumisvõimes. Konkreetsemalt tähendab see selliste teadmiste, oskuste, vilumuste, väärtushoiakute ja -hinnangute omandamist, mis on vajalikud igapäevaelus toimetulekuks. Õppimise psühholoogiliseks aluseks on kogemus, mille õpilane omandab vastastikusel toimes füüsilise, vaimse ja sotsiaalse keskkonnaga. Kogemusi omandades muutub õpilase käitumine eesmärgipärasemaks. Õppekeskkond kindlustatakse koolis õppekava alusel toimuva süstemaatilise ja sihipärase õppe- ja kasvatustegevusega ning õppekeskkonnaks on ka kodu ja laiemas elukeskkonnas toimivad mõjutused. Õpilane on õppeprotsessis aktiivne osaleja, kes võtab võimetekohaselt osa oma õppimise eesmärgistamisest, õpib iseseisvalt ja koos kaaslastega, õpib oma kaaslaste ja ennast hindama ning oma õppimist analüüsima ja juhtima. Uute teadmiste omandamisel tugineb õpilane varasematele ning konstrueerib uue teabe põhjal enda teadmised. Omandatud teadmisi rakendatakse uutes olukordades,

probleemide lahendamisel, valikute tegemisel, väidete õigsuse üle arutledes, oma seisukohti argumenteerides ning edasiste õpingute käigus. Õppimine on elukestev protsess, milleks vajalikud oskused ja tööharjumused kujunevad põhihariduse omandamise käigus.

- 2) Kooli õppekavas mõistetakse õpetamist kui õppekeskkonna ja õppetegevuse organiseerimist viisil, mis seab õpilase tema arengule vastavate, kuid pingutust nõudvate ülesannete ette, mille kaudu tal on võimalik omandada kavandatud õpitulemused.
- 3) Kooli õppekavas mõistetakse kasvatust kui õpilase suhete kujundamist teda ümbritseva maailmaga. Edukas väärtuskasvatus eeldab kogu koolipere, õpilase ja perekonna vastastikust usaldust ning koostööd. Hoiakute kujundamise võtmeisik on õpetaja, kelle ülesanne on pakkuda isiklikku eeskujut, toetada õpilaste loomupärast soovi enda identiteedis selgusele jõuda ning pakkuda sobiva arengukeskkonna kaudu tuge erinevates rühmades ja kogukondades ning kogu ühiskonnas aktsepteeritavate käitumisharjumuste väljaarenemiseks.
- 4) Õpet kavandades ja ellu viies:
 - 1) arvestatakse õpilase taju- ja mõtlemisprotsesside eripära, võimeid, keelelist, kultuurilist ja perekondlikku tausta, vanust, sugu, terviseseisundit, huvi ja kogemusi;
 - 2) arvestatakse, et õpilase õppekoormus oleks ea- ja jõukohane, võimaldades talle aega puhkuseks ja huvitegevuseks;
 - 3) võimaldatakse õpilastele mitmekesiseid kogemusi erinevatest kultuurivaldkondadest;
 - 4) kasutatakse teadmisi ja oskusi reaalses olukorras; tehakse uurimistööd ning seostatakse erinevates valdkondades õpitavat igapäevase eluga;
 - 5) luuakse võimalusi õppimiseks ja toime tulemiseks erinevates sotsiaalsetes suhetes (õpilane-õpetaja, õpilane-õpilane);
 - 6) kasutatakse nüüdisaegset ja mitmekesist õppemetoodikat, -viise ja -vahendeid (sealhulgas suulisi ja kirjalikke tekste, audio- ja visuaalseid õppevahendeid, aktiivõppemeetodeid, õppekäike, õues- ja muuseumiõpet jms);
 - 7) kasutatakse asjakohaseid hindamisvahendeid, -viise ja -meetodeid;
 - 8) kasutatakse diferentseeritud õpiülesandeid, mille sisu ja raskusaste võimaldavad õpilastel sobiva pingutustasemega õppida, arvestades sealjuures igaühe individuaalsust.
- 5) Õppetegevus ja selle tulemused kujundatakse tervikuks lõimingu kaudu. Lõiming toetab õpilaste üld- ja valdkonnapädevuste kujunemist. Lõimingu saavutamist kavandatakse kooli õppekava arenduse ning õppe- ja kasvatustegevuse planeerimise käigus.
- 6) Õppe lõimimine saavutatakse erinevate ainevaldkondade õppeainete ühisosa järgimisel, õppeainete, koolisiseste projektide ja läbivate teemade ühiste temaatiliste rõhuasetuste, õppeülesannete ning -viiside abil. Lõimingu saavutamiseks korraldab kool õpet ja kujundab õppekeskkonda ning õpetajate koostööd viisil, mis võimaldab aineüleltest käsitlust: täpsustades pädevusi, seades

õppe-eesmärke ning määrates erinevate õppeainete ühiseid probleeme ja mõistestikku.

- 7) Õppekeskkonnana mõistetakse õpilasi ümbritseva vaimse, sotsiaalse ja füüsilise keskkonna kooslust, milles õpilased arenevad ja õpivad. Õppekeskkond toetab õpilase arenemist iseseisvaks ja aktiivseks õppijaks, kannab õppekava alusväärtusi ja oma kooli vaimust ning säilitab ja arendab edasi paikkonna ja koolipere traditsioone.
- 8) Kool korraldab õppe, mis kaitseb ning edendab õpilaste vaimset ja füüsilist tervist. Õppekoormus vastab õpilase jõuvarudele.
- 9) Sotsiaalse ja vaimse keskkonna kujundamisel:
 - 1) osaleb kogu koolipere;
 - 2) luuakse vastastikusel lugupidamisel ja üksteise seisukohtade arvestamisel põhinevad ning kokkuleppeid austavad suhted õpilaste, vanemate, õpetajate, kooli juhtkonna ning teiste õpetuse ja kasvatusena seotud osaliste vahel;
 - 3) koheldakse kõiki õpilasi eelarvamusteta, õiglaselt ja võrdõiguslikult, austades nende eneseväärikust ning isikupära;
 - 4) jagatakse asjakohaselt ja selgelt otsustusõigus ja vastutus;
 - 5) märgatakse ja tunnustatakse kõigi õpilaste pingutusi ja õpiedu; hoidutakse õpilaste sildistamisest ja nende eneseusu vähendamisest;
 - 6) välditakse õpilastevahelist vägivalda ja kiusamist;
 - 7) ollakse avatud vabale arvamusevahetusele, sealhulgas kriitikale;
 - 8) luuakse õpilastele võimalusi näidata initsiatiivi, osaleda otsustamises ning tegutseda nii üksi kui ka koos kaaslastega;
 - 9) luuakse õhkkond, mida iseloomustab abivalmidus ning üksteise toetamine õpi- ja eluraskuste puhul;
 - 10) luuakse õhkkond, mis rajaneb inimeste usalduslikel suhetel, sõbralikkusel ja heatahtlikkusel;
 - 11) korraldatakse koolielu inimõigusi ja demokraatiat austava ühiskonna mudelina, mida iseloomustavad kooliperes jagatud ja püsivad alusväärtused ning heade ideede ja positiivsete uuenduste toetamine;
 - 12) korraldatakse koolielu lähtudes rahvusliku, rassilise ja soolise võrdõiguslikkuse põhimõtetest.
- 10) Füüsilist keskkonda kujundades jälgib kool, et:
 - 1) kasutatavate rajatiste ja ruumide sisustus ning kujundus on õppe seisukohast otstarbekas;
 - 2) õppes on võimalused kasutada internetiühendusega arvutit ja esitlustehnikat ning õpilastel on võimalus kasutada kooliraamatukogu;
 - 3) kasutatavate rajatiste ja ruumide sisustus on turvaline ning vastab tervisekaitse- ja ohutusnõuetele;
 - 4) ruumid, sisseseade ja õppevara on esteetilise väljanägemisega;
 - 5) kasutatakse eakohast ning individuaalsele eripärale kohandatavat õppevara, sealhulgas nüüdisaegseid info- ja kommunikatsioonitehnoloogiatel põhinevaid õppematerjale ja -vahendeid;
 - 6) on olemas kehalise tegevuse ning tervislike eluviiside edendamise võimalused nii koolitundides kui ka tunniväliselt.

- 11) Õpet korraldatakse ka väljaspool kooli ruume (sealhulgas kooliõues, looduses, muuseumides, arhiivides, keskkonnahariduskeskustes, ettevõtetes ja asutustes) ning virtuaalses õppekeskkonnas.

(6) I kooliastmes taotletavad pädevused ning õppe ja kasvatuse rõhuasetused

Esimese kooliastme lõpus õpilane:

- 1) peab lugu oma perekonnast, klassist ja koolist; on viisakas, täidab lubadusi; teab, et kedagi ei tohi naeruvääristada, kiusata ega narrida; oskab kaaslast kuulata, teda tunnustada;
- 2) tahab õppida, tunneb rõõmu teadasaamisest ja oskamisest, oskab õppida üksi ning koos teistega, paaris ja rühmas, oskab jaotada aega õppimise, harrastustegevuse, koduste kohustuste ning puhkamise vahel;
- 3) teab oma rahvuslikku kuuluvust ning suhtub oma rahvusesse lugupidavalt;
- 4) oskab end häälestada ülesandega toimetulemisele ning oma tegevusi ülesannet täites mõtestada; oskab koostada päevakava ja seda järgida;
- 5) suudab tekstidest leida ja mõista seal sisalduvat teavet (sealhulgas andmeid, termineid, tegelasi, tegevusi, sündmusi ning nende aega ja kohta) ning seda suuliselt ja kirjalikult esitada;
- 6) mõistab ja kasutab õpitavas võõrkeeles igapäevaseid äraõpitatud väljendeid ja lihtsamaid fraase;
- 7) arvutab ning oskab kasutada mõõtmiseks sobivaid abivahendeid ja mõõtühikuid erinevates eluvaldkondades eakohaseid ülesandeid lahendades;
- 8) käitub loodust hoidvalt;
- 9) oskab sihipäraselt vaadelda, erinevusi ja sarnasusi märgata ning kirjeldada; oskab esemeid ja nähtusi võrrelda, ühe-kahe tunnuse alusel rühmitada ning lihtsat plaani, tabelit, diagrammi ja kaarti lugeda;
- 10) oskab kasutada lihtsamaid arvutiprogramme ning kodus ja koolis kasutatavaid tehnilisi seadmeid;
- 11) austab oma kodupaika, kodumaad ja Eesti riiki, tunneb selle sümboleid ning täidab nendega seostuvaid käitumisreegleid;
- 12) oskab ilu märgata ja hinnata; hindab loovust ning tunneb rõõmu liikumisest, loovast eneseväljendusest ja tegevusest;
- 13) hoiab puhtust ja korda, hoolitseb oma välimuse ja tervise eest ning tahab olla terve;
- 14) oskab ohtlikke olukordi vältida ja ohuolukorras abi kutsuda, oskab ohutult liigelda;
- 15) teab, kelle poole erinevate probleemidega pöörduda, ning on valmis seda tegema

Esimeses klassis on õpetuse ja kasvatuse põhitaotluseks õpilaste kohanemine koolieluga, turvatunde ja eduelamuste kogemine ning valmisoleku kujunemine edasiseks edukaks õppetööks. Õpilaste koolivalmidus ja võimed on erinevad, seetõttu diferentseeritakse õppeülesandeid ja nende täitmiseks kuluvat aega.

Esimeses kooliastmes keskendutakse:

- 1) kõlbeliste tõekspidamiste ning heade käitumistavade tundmaõppimisele ja järgimisele;
- 2) positiivse suhtumise kujunemisele koolis käimisesse ja õppimisesse;
- 3) õpiharjumuse ja -oskuste kujundamisele ning püsivuse, iseseisvuse ja

- eesmärgistatud töö oskuste ning valikute tegemise oskuste arendamisele;
- 4) eneseväljendusoskuse ja -julguse kujunemisele;
 - 5) põhiliste suhtlemis- ja koostööoskuste omandamisele, sealhulgas üksteist toetavate ja väärtustavate suhete kujunemisele õpilaste vahel;
 - 6) õpiraskuste äratundmisele ning tugisüsteemide ja õpiabi pakkumisele.

Õpetaja olulisim ülesanne on toetada iga õpilase eneseusku ja õpimotivatsiooni.

Õppetöö korraldamise alus on esimeses kooliastmes aineõpetuslik tööviis, kuid õpetaja võib kasutada üld- ja aineõppe kombineeritud varianti.

(7) II kooliastme pädevused ning õppe ja kasvatused rõhuasetused

Teise kooliastme lõpus õpilane:

- 1) hindab harmoonilisi inimsuhteid, mõistab oma rolli pereliikmena, sõbrana, kaaslasena ja õpilasena; peab kinni kokkulepetest, on usaldusväärne ning vastutab oma tegude eest;
- 2) oskab keskenduda õppeülesannete täitmisele, oskab suunamise abil kasutada eakohaseid õpivõtteid (sealhulgas paaris- ja rühmatöövõtteid) olenevalt õppeülesande iseärasustest;
- 3) väärtustab oma rahvust ja kultuuri teiste rahvuste ning kultuuride seas, suhtub inimestesse eelarvamusteta, tunnustab inimeste, vaadete ja olukordade erinevusi ning mõistab kompromisside vajalikkust;
- 4) oskab oma tegevust kavandada ja hinnata ning tulemuse saavutamiseks vajalikke tegevusi valida ja rakendada, oma eksimusi näha ja tunnistada ning oma tegevust korrigeerida;
- 5) oskab oma arvamust väljendada, põhjendada ja kaitsta, teab oma tugevaid ja nõrku külgi ning püüab selgusele jõuda oma huvides;
- 6) oskab mõtestatult kuulata ja lugeda eakohaseid tekste, luua eakohasel tasemel keeleliselt korrektseid ning suhtlussituatsioonile vastavaid suulisi ja kirjalikke tekste ning mõista suulist kõnet;
- 7) tuleb vähemalt ühes võõrkeeles toime igapäevastes suhtlusolukordades, mis nõuavad otsest ja lihtsat infovahetust tuttavatel rutiinsetel teemadel;
- 8) on kindlalt omandanud arvutus- ja mõõtmisoskuse ning tunneb ja oskab juhendamise abil kasutada loogikareegleid ülesannete lahendamisel erinevates eluvaldkondades;
- 9) väärtustab säästvat eluviisi, oskab esitada loodusteaduslikke küsimusi ja hankida loodusteaduslikku teavet, oskab looduses käituda, huvitub loodusest ja looduse uurimisest;
- 10) oskab kasutada arvutit ja internetti suhtlusvahendina ning oskab arvutiga vormistada tekste;
- 11) oskab leida vastuseid oma küsimustele, hankida erinevatest allikatest vajalikku teavet, seda tõlgendada, kasutada ja edastada; oskab teha vahet faktil ja arvamusel;
- 12) tunnetab end oma riigi kodanikuna ning järgib ühiselu norme;
- 13) väärtustab kunstiloomingut ning suudab end kunstivahendite abil väljendada;
- 14) väärtustab tervislikke eluviise, on teadlik tervist kahjustavatest teguritest ja

sõltuvusainete ohtlikkusest;

15) on leidnud endale sobiva harrastuse ning omab üldist ettekujutust töömaailmast.

Teises kooliastmes on õpetuse ja kasvatuse põhitaotluseks vastutustundlike ja iseseisvate õpilaste kujunemine. Õppetöös on oluline äratada ja säilitada õpilaste huvi õppekavaga hõlmatud teadmisi- ja tegevusvaldkondade vastu. Teises kooliastmes keskendutakse:

- 1) õpimotivatsiooni hoidmisele ja tõstmisele, seostades õpitut praktikaga ning võimaldades õpilastel teha valikuid, langetada otsuseid ja oma otsuste eest vastutada;
- 2) huvitegevusvõimaluste pakkumisele;
- 3) õpilaste erivõimete ja huvide äratundmisele ning arendamisele;
- 4) õpiraskustega õpilastele tugisüsteemide ja õpiabi pakkumisele.

Õpetuses rakendatakse mitmekesiseid tööviise ja ülesandeid, mis võimaldavad murdeikka jõudvatel õpilastel teha iseseisvaid valikuid ja seostada õpitut praktilise eluga ning aitavad toime tulla õpilaste individuaalselt erineva arenguga, nende muutuvate suhete ja tegutsemisega uutes rollides.

(8) III kooliastme pädevused ning õppe ja kasvatuse rõhuasetused

Kolmanda kooliastme lõpus õpilane:

- 1) tunneb üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires;
- 2) tunneb ja austab oma keelt ja kultuuri ning aitab kaasa eesti keele ja kultuuri säilimisele ja arengule. Omab ettekujutust ja teadmisi maailma eri rahvaste kultuuridest, suhtub teistest rahvustest inimestesse eelarvamustevabalt ja lugupidavalt;
- 3) on teadmishimuline, oskab õppida ja leida edasiõppimisvõimalusi, kasutades vajaduse korral asjakohast nõu;
- 4) on ettevõtlik, usub iseendasse, kujundab oma ideaale, seab endale eesmärgid ja tegutseb nende nimel, juhib ja korrigeerib oma käitumist ning võtab endale vastutuse oma tegude eest;
- 5) suudab end olukorda ja suhtluspartnereid arvestades kõnes ja kirjas selgelt ja asjakohaselt väljendada, mõista ja tõlgendada erinevaid tekste, tunneb ja järgib õigekirjareegleid;
- 6) valdab vähemalt üht võõrkeelt tasemel, mis võimaldab igapäevastes olukordades suhelda kirjalikult ja suuliselt ning lugeda ja mõista eakohaseid võõrkeelseid tekste;
- 7) suudab lahendada igapäevaelu erinevates valdkondades tekkivaid küsimusi, mis nõuavad matemaatiliste mõttemetodite (loogika ja ruumilise mõtlemise) ning esitusviiside (valemite, mudelite, skeemide, graafikute) kasutamist;
- 8) mõistab inimese ja keskkonna seoseid, suhtub vastutustundlikult elukeskkonda ning elab ja tegutseb loodust ja keskkonda säästes;
- 9) oskab esitada loodusteaduslikke küsimusi, nende üle arutleda, esitada teaduslikke seisukohti ja teha tõendusmaterjali põhjal järeldusi;
- 10) suudab tehnikamaailmas toime tulla ning tehnikat eesmärgipäraselt ja

võimalikult riskita kasutada;

11) on aktiivne ja vastutustundlik kodanik, kes on huvitatud oma kooli, kodukohta ja riigi demokraatlikust arengust;

12) suudab väljendada ennast loominguliselt, peab lugu kunstist ja kultuuripärandist;

13) väärtustab ja järgib tervislikku eluviisi ning on füüsiliselt aktiivne;

14) mõtleb süsteemselt, loovalt ja kriitiliselt, on avatud enesearendamisele.

Kolmandas kooliastmes on õppe ja kasvatuse põhitaotlus aidata õpilastel kujuneda vastutustundlikeks ühiskonnaliikmeteks, kes igapäevaelus iseseisvalt toime tulevad ning suudavad oma huvidele ja võimetele vastavat õpiteed valida.

Kolmandas kooliastmes keskendutakse:

1) õpimotivatsiooni hoidmisele;

2) õppesisu ja omandatavate oskuste seostamisele igapäevaeluga ning nende rakendatavuse tutvustamisele tulevases tööelus ja jätkuõpingutes;

3) erinevate õpistrateegiate teadvustatud kasutamisele ning enesekontrollimise oskuse arendamisele;

4) pikemaajaliste õppeülesannete (sealhulgas uurimuslike õppeülesannete) planeerimisele, eesmärkide püstitamisele ja oma tulemuste hindamisele;

5) õpilaste erivõimete ja huvide arendamisele;

6) õpilaste toetamisele nende edasiste õpingute ja kutsevalikute tegemisel.

(9) Gümnaasiumis taotletavad pädevused

Gümnaasiumi lõpetades õpilane:

1) käitub eetiliselt, järgib üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid;

2) vastutab oma valikute, otsustuste ja endale võetud kohustuste eest, austab teiste inimeste ja iseenda vabadust, on suveräänne isiksus;

3) kasutab erinevaid õpistrateegiaid, oskab koostada uurimistööd ja seda esitleda, oskab olla meeskonna liige ja panustada ühiste eesmärkide saavutamisse;

4) aitab teadlikult kaasa eesti rahvuse, keele, kultuuri ja Eesti riigi säilimisele ja arengule, mõistab eesti kultuuri Euroopa ja teiste rahvaste kultuuri kontekstis; mõistab, väärtustab ja austab oma ja teiste rahvaste kultuuritraditsioone;

5) suudab hinnata oma taotlusi, arvestades oma võimeid ning võimalusi, oskab ette näha võimalikku edu ja ebaedu, on teadlik erinevatest töövaldkondadest, tööturu suundumustest; oskab hankida teavet edasiõppimise ja tööleidmise võimaluste kohta, kavandab oma karjääri;

6) kasutab korrektset ja väljendusrikast keelt, oskab argumenteeritult väidelda;

7) mõtleb kriitiliselt ja loovalt, arendab ning hindab oma ja teiste ideid, põhjendab oma valikuid ning seisukohti;

8) valdab vähemalt kahte võõrkeelt iseseisva keelekasutaja tasemel;

9) kasutab matemaatilisi teadmisi ja meetodeid erinevates eluvaldkondades;

10) omab väljakujunenud loodusteaduslikku maailmapilti ning mõistab nüüdisaegse loodusteaduse olemust, teab globaalprobleeme, võtab kaasvastutuse nende lahendamise eest, väärtustab ja järgib jätkusuutliku arengu põhimõtteid;

11) kasutab nüüdisaegset tehnoloogiat eesmärgipäraselt ja vastutustundega, hindab tehnoloogiliste rakenduste mõju igapäevaelule, omab kaalutletud seisukohti tehnoloogia arengu ja selle kasutamisega seotud küsimustes;
 12) on kujundanud oma aktiivse kodanikupositsiooni, tunnetab end dialoogivõimelise ühiskonnaliikmena Eesti, Euroopa ja globaalses kontekstis, oskab konflikte vältida ja lahendada, käitub tolerantselt;
 13) hindab heatasemelist kunsti, oskab oma loomingus käsitseda töövahendeid ning kasutada tehnikaid ja materjale;
 14) elab tervislikult, oskab hoida ja vajaduse korral taastada oma vaimset ja füüsilist vormi.

3. Põhikooli tunnijaotusplaan õppeaineti ja aastati, gümnaasiumiastme õppesuundade kirjeldused ja nende tunnijaotusplaan, kogu kooli valikkursuste loendid ja valimise põhimõtted

(1) Põhikooli tunnijaotusplaan õppeaineti ja aastati

1) Põhikool tagab õpilasele õppe kohustuslikes õppeainetes alljärgnevas tunnijaotusplaanis vastavalt I, II ja III kooliastmele esitatud nädala õppetundide mahus:

	1.	2.	3.	I ka	4.	5.	6.	II ka	7.	8.	9.	III ka
1) eesti keel	7	6	6	19	5	3	3	11	2	2	2	6
2) kirjandus						2	2	4	2	2	2	6
3) A-võõrkeel			3	3	3	3	3	9	3	3	3	9
4) B-võõrkeel							3	3	3	3	3	9
5) matemaatika	3	3	4	10	4	4	5	13	5	4	4	13
6) loodusõpetus	1	1	1	3	2	2	3	7	2			2
7) geograafia									1	2	2	5
8) bioloogia									1	2	2	5
9) keemia										2	2	4
10) füüsika										2	2	4
11) ajalugu						1	2	3	2	2	2	6
12) inimeseõpetus		1	1	2		1	1	2	1	1		2
13) ühiskonnaõpetus							1	1			2	2
14) muusika	2	2	2	6	2	1	1	4	1	1	1	3

15) kunst	2	1	2/1	4,5	1	1	1	3	1	1	1	3
16) tööõpetus, käsitöö ja kodundus; tehnoloogiaõpetus	1	2	1/2	4,5	1	2	2	5	2	2	1	5
17) kehaline kasvatus	2	3	3	8	3	3	2	8	2	2	2	6
18) vaba tunniressurss	2	4	2	8	4	5	1	10	2	1	1	4
Maksimaalne nädala-koormus	20	23	25		25	28	30		30	32	32	

2) Põhikooli vaba tunniressursi kasutatakse:

- 1) I, II ja III kooliastmes muusika süvendatud õpetamisel;
- 2) I ja II kooliastmes majanduse õpetamisel programmi K-6 järgides;
- 3) Hariduslike erivajadustega õpilaste õppe toetamiseks I, II ja III kooliastmes

(2) Gümnaasiumiastme õppesuundade kirjeldused ja nende tunnijaotusplaan

- 1) Õpilase minimaalne õppekoormus gümnaasiumi jooksul on 96 kursust (1 kursus on 35 õppetundi).
- 2) Õpilase õppekoormusesse kuuluvad 63/69 kohustuslikku kursust arvestades võimalust valida kitsa ja laia matemaatika vahel.
- 3) Gümnaasium võimaldab õpilastele kohustuslikke kursusi järgmises mahus:

	Õppeaine	10.	11.	12.	Maht
1	eesti keel	2	2	2	6
2	Kirjandus	1	2	2	5
4	B2 keeleoskustasemel võõrkeel	1	2	2	5
5	B1 keeleoskustasemel võõrkeel	1	2	2	5
6	matemaatika (kitsas või lai)	2+2	3+2	3+2	8 või 14
7	Bioloogia		2	2	4
8	geograafia (loodusgeograafia)		2		2

9	Keemia	1	2		3
10	Füüsika	1	2	2	5
11	Ajalugu	2	2	2	6
12	Ühiskonnaõpetus			2	2
13	Inimeseõpetus	1			1
14	geograafia (inimgeograafia)	1			1
15	Muusika	1	1	1	3
16	Kunst	1	1		2
17	kehaline kasvatus	2	2	1	5
	Kokku	17+2(+3)	25+2(+3)	21+2(+3)	63+6(+9)

- 4) Gümnaasium võimaldab õpilastele valikkursusi valdkonniti järgmises mahus:
- 1) keel ja kirjandus – 4 kursust (iga kursus 35 õppetundi);
 - 2) võõrkeeled – 6 kursust;
 - 3) matemaatika – gümnaasium võimaldab laia matemaatika õpet 14 kursuse ulatuses;
 - 4) loodusained – 8 kursust;
 - 5) sotsiaalsained – 7 kursust;
 - 6) kehaline kasvatus – 2 kursust;
 - 7) usundiõpetus – 2 kursust;
 - 8) riigikaitse – 2 kursust;
 - 9) majandus- ja ettevõtlusõpe – 2 kursust;
 - 10) uurimistöo alused – 1 kursus.

GÜMNAASIUMI ÕPPESUUNDADE TUNNIJAOTUSPLAANID JA SUUNDA TOETAVATE KURSUSTE LÜHIKIRJELDUSED

1. Õppesuund „Loodusained”

Loodussuuna eesmärk on süvendada teadmisi loodusainetest. Õpime matemaatikat, mis on looduse keel, füüsikat ja keemiat, mis seletavad protsesse ja bioloogiat, mis koondab kõik eelnevad teadmised üheks süsteemiks, mida nimetamegi eluks.

- 1) Tähtede sünd ja surm. Universumi areng

Kuidas kujunesid välja mateeria, tähed ja planeedid ning milline võib olla universumi areng tulevikus?

2) Geo- ja biofüüsika

Geo- ja biofüüsika uurib elusorganismides ja kivimilistes keskkondades toimuvaid protsesse: maavärinaid, tuulte tekkimist ja liikumist ning ka soojusliikumist atmosfääris ja hüdrofääris. Bioloogilistes keskkondades uurime difusiooni, erinevaid energialiike ja palju muudki, mis võimaldab seletada bioloogilisi protsesse.

3) Alternatiivsed loodusvarade asendajad

4) Globaalne maailm ja majandus

Õpime mõistma meie muutuvat maailma oma koduümbruses kui ka üle ilma – globaalselt.

5. Elukeemia

6. Elementide keemia

Tutvume meie ümbruse keemilise koostisega, et selles paremini orienteeruda.

7. Mikro- ja makroanalüüs bioloogilises keemias

8. Rakendusbioloogia

Rakendusbioloogial on oluline koht õpilaste loodusteadusliku ja tehnoloogiaalase kirjaoskuse kujunemises. Kinnistuvad saadud teadmised bioloogiaalastest seaduspärasustest, teooriatest, tulevikusuundumustest ning nendega seotud rakendustest ja elukutsetest. Kursuse läbimisel omandatakse igapäevaelu probleemide lahendamise ja kompetentsete otsuste tegemise oskused, mis suurendavad õpilaste toimetulekut looduslikus ja sotsiaalses keskkonnas.

Õppesuund Loodusained tunnijaotusplaan:

	KURSUS	RÕK	K. valik	Õp. valik	10	11	12
Eesti k	Eesti k	6			2	2	2
	Kirjandus	5	4		3	3	3
Võõrkeel	B1 Inglise k	5	5		3	3	4
	B2 saksa, vene	5	1		2	2	2
Matem	Lai matem	14	2		5	5	6
	Kitsas mat	8	3		4	3	4
Loodusained	bioloogia	4	2			3	3
	geograafia	2	2		1	2	1
	keemia	3	2		3	2	
	füüsika	5	2		3	2	2
Sotsiaalsained	ajalugu	6			2	2	2
	ühiskonnaõpet	2					2
	inimeseõpetus	1			1		
	inimgeograafia	1			1		
Kunstiained	muusika	3			1	1	1
	kunst	2			1	1	
Kehaline kasv.	kehaline kasv,	5			2	2	1
		63/69			29/30	28/30	27/29
	Minu kodul.		1		1		
	filosoofia		1				1
	karjääriõpe		1				1
	majandus		2			2	
	Uurimistöö		1				1
			27/28		30/31	30/32	30/32
C võõrkeel	Saksa			6	2	2	2
	vene						
	soome						
	prantsuse						
	joonestamine			2	2		
	usundiõpetus			1	1		
	Sekretär			4		2	2
	Riigikaitse			2		2	
	koorilaul			3	1	1	1
	automaaler			3	1	1	1
	Inglise keel			2	1	1	
	loogika			1			1
				24	8	9	7

2. Humanitaar – sotsiaalõppesuunda toetavad kursused

1. Minu kodulinn – Tallinn
2. Euroopa maade ja Ameerika Ühendriikide ajalugu
3. Tsivilisatsioonid väljaspool Euroopat
4. Inimene ja õigus
5. Sissejuhatus filosoofilisse mõtlemisse
6. Tänapäeva filosoofilised küsimused
7. Psühholoogia
8. Globaliseeruv maailm

„**Minu kodulinn – Tallinn**“ käsitleb kõiki linnaelu valdkondi: linna ajalugu, linna juhtimine, rahvastik, sotsiaalhoolekanne, pargid ja puhkealad, transport, majandus, haridus, kultuur ja sport. Õppe sidumiseks igapäevaeluga korraldatakse õpet ja õppekäike väljaspool klassiruumi (õppekäigud vanalinnas, linnavalitsuses, teatris, muuseumis, sotsiaalhoolekande asutuses jt). Kursus aitab Tallinna linnas orienteeruda, tähtsamaid vaatamisväärsusi tundma õppida ja linnakodanikuna õigesti käituda.

„**Tsivilisatsioonid väljaspool Euroopat**“ koosneb üheksast teemast: Esiaeg ja tsivilisatsioonide teke, Egiptus, Mesopotaamia ja Ees-Aasia, Kreeka-Mükeene, Hiina, Ameerika, Araabia maad ja Aafrika tsivilisatsioonid. Kursuse käigus tutvub õpilane väljaspool Euroopat asuvate tsivilisatsioonide ühiskonna, kultuuri ja vaimulaadiga, analüüsib ja võrdleb tsivilisatsioone Euroopas ning väljaspool Euroopat, nende kultuuripärandit, tutvub erirahvaste ajaloo allikatega ning teeb järeldusi tsivilisatsioonide ajaloo kohta.

„**Euroopa maade ja Ameerika Ühendriikide ajalugu**“ koosneb seitsmest teemast: Euroopa rahvastik, majandus ja kommunikatsioon, Prantsusmaa, Suurbritannia, Saksamaa, Skandinaavia, Bütsants ja Venemaa, Ameerika Ühendriigid. Kursuse käigus tutvub õpilane Euroopa riikide ühiskonna, kultuuri ja vaimulaadiga, analüüsib Euroopa riikide arengu sarnasusi ja erinevusi, vastastikuseid seoseid, analüüsib riikidevahelist koostööd ning konfliktide lahendamise viise, tutvub Ameerika Ühendriikide ajaloo põhijoontega ning seostab neid Euroopa ajalooga, analüüsib Euroopa ajaloo mõju Eestile ning seostab Eesti ajalugu Euroopa ajaloo üldiste protsessidega poliitikas, majanduses ja kultuuris.

„Inimene ja õigus” on üles ehitatud Eesti õigussüsteemi ja selle ajalugu arvestades. Kursus algab õiguse olemuse ja ajaloo tutvustusega ning käsitleb seejärel Eesti õigussüsteemi ja -korraldust õigusharude kaupa (inimõigused, perekonnaõigus, asjaõigus, tööõigus, autoriõigus, karistusõigus). Õpilane õpib tundma ja rakendama õigusakte, nendes sisalduvaid põhiväärtusi ja õigusriigi põhimõtteid. Õppetöös kasutatakse mitmekesist õppematerjali alates õigusõpikutest, õigusaktidest ja meediast kuni õppijate isiklike kogemusteni.

„Sissejuhatus filosoofilisse mõtlemisse“ annab esmase ülevaate filosoofia kui distsipliini ajaloost, iseloomust ja rollist. Selle käigus tutvub õpilane filosoofia ajaloo perioodidega mõningate neile omaste käsitluste, mõistete ja autorite kaudu, õpib filosoofilise mõtlemise termineid, harjutab filosoofilise mõtlemise tehnikaid ja praktiseerib selle häid tavasid arutluses iseloomulikumate filosoofiliste küsimuste üle, loeb filosoofilisi tekste ja koostab juhendamisel lihtsama filosoofilise essee.

„Tänapäeva filosoofilised küsimused“ süvendab filosoofilise mõtlemise oskusi keskendudes teadmisviiside, väärtusküsimuste ja ühiskonna ning keskkonna küsimuste käsitlemisele filosoofilises arutelus ja andes seejuures eesmärgistatud ülevaate filosoofia ideedeajaloolisest plaanist. Õpilane rakendab mõningaid kriitilise mõtlemise ja filosoofilise tõlgendamise tehnikaid filosoofilises arutluses, mõtestab filosoofia erinevaid rolle tänapäeva maailmas, lähtudes omandatud teadmistest filosoofia harudest, koolkondadest ja neile vastavatest rakendusalaadest. Esimese kursuse läbimine on teisel kursusel osalemise eeldus, sest eeldatakse filosoofilise mõtlemise põhioskuste valdamist.

„Psühholoogia“ käigus tutvub õpilane inimese taju, tähelepanu, mälu, õppimise, mõtlemise, emotsioonide, motivatsiooni, isiksuse, vaimsete võimete ja sotsiaalsete protsesside põhiliste seaduspärasustega ning tunneb neid enda ja teiste käitumises, tutvub psühholoogias kasutatavate põhiliste uurimismeetoditega ning eristab teaduslikku teadmist tavateadmistest psühholoogias. Kursuse lõpuks oskab õpilane rakendada psühholoogia seaduspärasusi enda õppimise analüüsimisel ja õpioskuste arendamisel, mõista inimeste erinevuste päritolu ja individuaalsust ning väärtustada individuaalseid ja kultuurilisi erinevusi.

„Globaliseeruv maailm“ käigus tutvub õpilane maailma eri regioonide aktuaalsete probleemidega ning uurib nende põhjusi ja võimalikke tagajärgi nii kohalikul kui ka globaalsel tasandil, analüüsib loodusolude, rahvastiku, kultuuri, majanduse ja ühiskonna arengu vastastikuseid seoseid õpitud piirkonna näitel, kasutab geograafiaalase info leidmiseks nii eesti- kui ka võõrkeelseid usaldusväärseid teabeallikaid. Õppes omandatakse igapäevase eluga seonduvate probleemide lahendamise ning kompetentsete otsuste tegemise oskused, mis suurendavad õpilaste toimetulekut looduslikus ja sotsiaalses keskkonnas.

Õppesuuna tunnijaotusplaan

	KURSUS	RÕK	K. valik	Õp. valik	10	11	12
Eesti k	Eesti k	6			2	2	2
	Kirjandus	5	4		3	3	3
Võõrkeel	B1 Inglise k	5	5		3	3	4
	B2 saksa, vene	5	1		2	2	2
Matem	Lai matem	14	2		5	5	6
	Kitsas mat	8	3		4	3	4
Loodusained	bioloogia	4				2	2
	geograafia	2			1	1	
	keemia	3			2	1	
	füüsika	5			2	2	1
Sotsiaalsained	ajalugu	6	2		2	2	3
	ühiskonnaõpet	2	1				3
	inimeseõpetus	1	1		1	1	
	inimgeograafia	1	1		1	1	
Kunstiained	muusika	3			1	1	1
	kunst	2			1	1	
Kehaline kasv.	kehaline kasv,	5			2	2	1
		63/69			27/28	27/30	26/28
	Minu kodul.		1		1		
	filosoofia		2			1	1
	karjääriõpe		1				1
	majandus		2			2	
	Uurimistöö		1				1

			28/27		28/29	30/33	29/31
C võõrkeel	Saksa			6	2	2	2
	vene						
	soome						
	prantsuse						
	joonestamine			2	2		
	usundiõpetus			1	1		
	Sekretär			4		2	2
	Riigikaitse			2		2	
	koorilaul			3	1	1	1
	automaaler			3	1	1	1
	Inglise keel			2	1	1	
	loogika			1			1
				24	8	9	7

3. Õppesuund „Kunst”

KUNSTI ÕPPESUUNDA TOETAVAD KURSUSED

1. Joonestamine 2 kursust
2. Kalligraafia ja kirja kompositsioon
3. Hiina maal ja kalligraafia
4. Visuaalne kommunikatsioon
5. Hiina maalikunst
6. Arvutigraafika 2 kursust

Joonestamise I kursus – projekteerimine, ristprojektsioon, aksonomeetria, lõiked. II kursus - koostejooniste ja ehitusjooniste valmistamine jm.

Hiina maali ja kalligraafia kursuse raames tutvutakse läbi hiina kultuurile omase kalligraafia Hiina kunstitraditsioonidega ning luuakse ainulaadseid kunsti-ja kirjakompositsioone.

Visuaalse kommunikatsiooni kursusel õpitakse kompositsiooni ja värvusõpetuse põhialuseid. Kursusel tehakse praktilisi töid – värvus-ja disainikompositsioone, tasapinnalise ja mahulise modelleerimise ülesandeid.

Arvutigraafikas tutvutakse tuntumate programmidega Paint, Irfan View, Gimp, Paint Shop jt. ning õpitakse uusi pilditötluse võimalusi.

Õppesuund Kunst tunnijaotusplaan

	KURSUS	RÕK	K. valik	Õp. valik	10	11	12
Eesti k	Eesti k	6			2	2	2
	Kirjandus	5	4		3	3	3
Võõrkeel	B1 Inglise k	5	5		3	3	4
	B2 saksa, vene	5	1		2	2	2
Matem	Lai matem	14	2		5	5	6
	Kitsas mat	8	3		4	3	4
Loodusained	bioloogia	4				2	2
	geograafia	2			1	1	
	keemia	3			2	1	
	füüsika	5			2	2	1
Sotsiaalsained	ajalugu	6			2	2	3
	ühiskonnaõpet	2					3
	inimeseõpetus	1			1		
	inimgeograafia	1			1		
Kunstained	muusika	3			1	1	1
	kunst	2			1	1	
Kehaline kasv.	kehaline kasv,	5			2	2	1
		63/69			27/28	25/27	26/28
	joonestamine		2		1	1	
	hiina maal ja kalligraafia		3		2	1	
	arvuti graafika		2				2
	visuaalne kommunikatsioon		1			1	
	Minu kodulinn Tallinn		1		1		
	filosoofia		1				1
	karjääriõpe		1				1
	majandus		2			2	
	Uurimistöö		1				1
			26/25		31/32	30/32	31/33
C võõrkeel	Saksa			6	2	2	2
	vene						
	soome						
	prantsuse						
	usundiõpetus			1	1		
	Sekretär			4		2	2
	Riigikaitse			2		2	
	koorilaul			3	1	1	1
	automaaler			3	1	1	1
	Inglise keel			2	1	1	
	loogika			1			1

				18	8	9	7
--	--	--	--	----	---	---	---

GÜMNAASIUMI VALIKKURSUSTE LOEND, VALIMISE PÕHIMÕTTED

Saksa keel

Prantsuse keel

Vene keel

Soome keel

Kodulinn Tallinn

Riigikaitse

Sekretäriõpe

Joonestamine

Automaaler

Karjääri planeerimine

Praktiline matemaatika

Inglise keele lisakursus

Usundiõpetus

Koorilaul

B-kategooria mootorsõiduki juht

Valikkursuste valikul tuleb järgida järgmist:

- 1) õpilase nädalakoormus peab olema vähemalt 32 tundi, soovituslikult mitte üle 35 tunni;
- 2) valikkursus avatakse üldjuhul siis, kui soovijaid on vähemalt 12;
- 3) õpilane kinnitab oma valikud septembrikuu esimesel nädalal ja hiljem valikuid muuta ei saa;
- 4) valitud õppeaine ainekava tuleb läbida täies mahus va erandjuhtumid.

4. Läbivad teemad ja nende käsitlemise põhimõtted, lõimingu põhimõtted, seejuures III kooliastme läbivatest teemadest lähtuva või õppeaineid lõimiva loovtöö korraldamise põhimõtted ning temaatilised rõhuasetused

- (1) Läbivad teemad on üld- ja valdkonnapädevuste, õppeainete ja ainevaldkondade lõimingu vahendiks ning neid arvestatakse koolikeskkonna kujundamisel. Läbivad teemad on aineülesed ja käsitlevad ühiskonnas tähtsustatud valdkondi ning võimaldavad luua ettekujutuse ühiskonna kui terviku arengust, toetades õpilase suutlikkust oma teadmisi erinevates olukordades rakendada.
- (2) Läbivate teemade õpe realiseerub eelkõige:
- 1) õppekeskkonna korralduses – kooli vaimse, sotsiaalse ja füüsilise õppekeskkonna kujundamisel arvestatakse läbivate teemade sisu ja eesmärke;
 - 2) aineõppes – läbivatest teemadest lähtudes tuuakse aineõppesse sobivad teemakäsitlused, näited ja meetodid, viiakse koos läbi aineteüleseid, klassidevahelisi ja ülekoolilisi projekte. Õppeainete roll läbiva teema õppes on lähtuvalt õppeaine taotlustest ja õppesisust erinev, olenevalt sellest, kui tihe on ainevaldkonna seos läbiva teemaga;
 - 3) valikainete valikul – valikained toetavad läbivate teemade taotlusi;
 - 4) läbivatest teemadest lähtuvas või õppeaineid lõimivas loovtöös – õpilased võivad läbivast teemast lähtuda selle loovtöö valikul, mida tehakse kas iseseisvalt või rühmatööna;
 - 5) korraldades võimaluse korral koostöös kooli pidaja, paikkonna asutuste ja ettevõtete, teiste õppe- ja kultuuriasutuste ning kodanikuühendustega klassivälist õppetegevust ja huviringide tegevust ning osaledes maakondlikes, üle-eestilistes ja rahvusvahelistes projektides.
- (3) Õpetuses ja kasvatuses käsitletavat läbivad teemad

Jrk nr	Läbivad teemad	Igal õppeaastal ülekoolilised tegevused, kus käsitletakse eelkõige seda läbivat teemat
1	elukestev õpe ja karjääri planeerimine – taotletakse õpilase kujunemist isiksuseks, kes on valmis õppima kogu elu, täitma erinevaid rolle muutuvast õpi-, elu- ja töökeskkonnas ning kujundama oma elu teadlike otsuste kaudu, sealhulgas tegema mõistlikke kutsevalikuid;	Koostöö Karjäärikeskusega – testid 9. ja 11.kl. Ettevõtluspäev Kohtumine YFU esindajatega õppimisvõimalustest välismaal Kasvatavate asendamine Loitsu, Paekaare, „Rukkilille”lasteaedades
2	keskkond ja jätkusuutlik areng – taotletakse õpilase kujunemist sotsiaalselt aktiivseks, vastutustundlikuks ja keskkonnateadlikuks inimeseks, kes hoiab ja kaitseb keskkonda ning väärtustades jätkusuutlikkust, on valmis leidma lahendusi keskkonna- ja inimarengu küsimustele	Annetuste kogumine koerte varjupaigale, riiete ja mänguasjade kogumine laste- ja turvakodudele

3	kodanikualgatus ja ettevõtlikkus – taotletakse õpilase kujunemist aktiivseks ning vastutustundlikuks kogukonna- ja ühiskonnaliikmeks, kes mõistab ühiskonna toimimise põhimõtteid ja mehhanisme ning kodanikualgatuse tähtsust, tunneb end ühiskonnaliikmena ning toetub oma tegevuses riigi kultuurilistele traditsioonidele ja arengusuundadele	Õpilasesinduse töö Kodanikupäeva üritused – viktoriinid, Riigikogu jne külastus Koostöö lasteaedadega
4	kultuuriline identiteet – taotletakse õpilase kujunemist kultuuriteadlikuks inimeseks, kes mõistab kultuuri osa inimeste mõtte- ja käitumisaadi kujundajana ning kultuuride muutumist ajaloo vältel, kellel on ettekujutus kultuuride mitmekesisusest ja kultuuriga määratud elupraktikate eripärast ning kes väärtustab omakultuuri ja kultuurilist mitmekesisust ning on kultuuriliselt salliv ja koostööaldis;	Luulehommik – emakeelepäeva tähistamiseks Kunstipäev TLG-s Kadripäeva karneval Live - club Kohtumised kirjanikega Filmiõhtud „Noorte talentide” kontserdis Lasteteatrite etendused koolis
5	teabekeskond – taotletakse õpilase kujunemist teabeteadlikuks inimeseks, kes tajub ja teadvustab ümbritsevat teabekeskonda, suudab seda kriitiliselt analüüsida ning toimida selles oma eesmärkide ja ühiskonnas omaks võetud kommunikatsioonieetika järgi;	Videofilmide konkurss Fotokonkurssid
6	tehnoloogia ja innovatsioon – taotletakse õpilase kujunemist uuendusaltiks ja nüüdisaegseid tehnoloogiaid eesmärgipäraselt kasutada oskavaks inimeseks, kes tuleb toime kiiresti muutuvast tehnoloogilises elu-, õpi- ja töökeskkonnas	Pranglimine Video-lühifilmide konkurss Fotokonkurss „Parim sõber”
7	tervis ja ohutus – taotletakse õpilase kujunemist vaimselt, emotsionaalselt, sotsiaalselt ja füüsiliselt terveks ühiskonnaliikmeks, kes on võimeline järgima tervislikku eluviisi, käituma turvaliselt ning kaasa aitama tervist edendava turvalise keskkonna kujundamisele	HIV ja aiasi preventatsiooni, tervislike eluviiside ja toitumise propa ja dermatoloogi loengud Südamenädal „Reipalt koolipinki”
8	väärtused ja kõlblus – taotletakse õpilase kujunemist kõlbliselt arenenud inimeseks, kes tunneb ühiskonnas üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid koolis ja väljaspool kooli, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste	Isadepäeva tähistamine perepäevana kooli ujulas Jõulukontsert Kaarli kirikus

	piires	Kohtumised Politsei esindajatega
--	--------	----------------------------------

Läbivate teemade käsitlemise põhimõtted

- 1) Tallinna Laagna Gümnaasiumis arvestatakse läbivaid teemasid koolikeskkonna kujundamisel;
- 2) läbivaid teemasid lõimitakse üld- ja valdkonnapädevustega, õppeainete ja ainevaldkondadega;
- 3) läbivad teemad on aineülesed ja käsitlevad ühiskonna tähtsustatud valdkondi ning võimaldavad luua ettekujutuse ühiskonna kui terviku arengust, toetades õpilase suutlikkust oma teadmisi erinevates olukordades rakendada.

(4) Tallinna Laagna Gümnaasiumi eripära, üldpädevuste ja läbivate teemade seosed

Kooli eripära	Üldpädevused	Läbivad teemad
Multikultuursus	Sotsiaalne pädevus Enesemääratluspädevus Suhtluspädevus Õpipädevus Väärtuspädevus	Elukestev õpe ja karjääri planeerimine Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus Kultuuriline identiteet Teabekeskond Väärtused ja kõlblus
Muusika ja kunst	Väärtuspädevus Õpipädevus Matemaatikapädevus Enesemääratluspädevus Ettevõtlikkuspädevus Suhtluspädevus	Väärtused ja kõlblus Tehnoloogia ja innovatsioon Kultuuriline identiteet Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus Tervis ja ohutus
Majandusõpe	Sotsiaalne pädevus Enesemääratluspädevus Õpipädevus Suhtluspädevus Matemaatikapädevus Ettevõtlikkuspädevus	Elukestev õpe ja karjääri planeerimine Keskond ja jätkusuutlik areng Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus Teabekeskond Tehnoloogia ja innovatsioon

		Tervis ja ohutus

(5) Õppe lõimimine ja lõimingu põhimõtted

- 1) õppe lõimimiseks teevad õpetajad koostööd nii omavahel kui ka õpilaste ja vanemate ning teiste organisatsioonidega;
- 2) kogu koolikorraldus ja keskkond aitavad kaasa õppe lõimumisele üldpädevuste ja läbivate teemadega;
- 3) kooli õppe- ja kasvatustöö aluseks on kooli eripärast lähtuv, pädevusi, läbivaid teemasid ning õppe lõimivust arvestav õppekava;

(6) III kooliastme läbivatest teemadest lähtuva või õppeaineid lõimiva loovtöö korraldamise põhimõtted ning temaatilised rõhuasetused

- 1) III kooliastme läbivatest teemadest lähtuv või õppeaineid lõimiv loovtöö võib olla uurimus, projekt, kunstitöö vm;
- 2) 8. klassi õpetajad tutvustavad õppeaasta alguses läbivatest teemadest lähtuva või õppeaineid lõimiva loovtöö korraldamise põhimõtteid ning temaatilisi rõhuasetusi, pakuvad välja erinevaid teemasid;
- 3) 8. klassi I veerandi lõpuks valivad 8. klassi õpilased läbivatest teemadest lähtuva või õppeaineid lõimiva loovtöö teema koostöös juhendava(te) õpetaja(te)ga;
- 4) loovtöö võib 8. klassi õpilane teha iseseisvalt või rühmatööna;
- 5) loovtöö koosneb nii teoreetilisest kui praktilisest osast;
- 6) igal õpilasel on võimalik tutvuda loovtöö juhendiga kooli raamatukogus ja veebilehel;
- 7) loovtöid tutvustatakse kaasõpilastele;
- 8) õpilane kaitseb loovtööd kaitsmiskomisjoni ees.

5. Ülekooliliste ja koolidevaheliste projektide kavandamise põhimõtted

- (1) Ülekoolilised ja koolidevahelised projektid kavandatakse enne õppeaasta algust.
- (2) Ülekoolilised ja koolidevahelised projektid peavad olema kooskõlas Tallinna Laagna Gümnaasiumi õppekava õpitulemustega.

- (3) Projektid kooskõlastatakse direktori moodustatud komisjoniga, komisjon teeb direktorile ettepanekud ülekooliliste ja koolidevaheliste projektide kooli üldtööplaani lisamiseks.
- (4) Õppenõukogu kinnitab kooli üldtööplaani iga õppeaasta alguseks.

6. Õppe ja kasvatus korraldus (sealhulgas projekt-, õues- ja muuseumiõppeks ning ekskursioonideks ja õppekäikudeks vajalik aeg) ning gümnaasiumiastme ajakasutus

- (1) Õppe ja kasvatus põhivorm on õppetund.
- (2) Põhikooli õpilase suurim lubatud nädala õppekoormus õppetundides on:
 - 1) 1. klassis 20;
 - 2) 2. klassis 23;
 - 3) 3. ja 4. klassis 25;
 - 4) 5. klassis 28;
 - 5) 6. ja 7. klassis 30;
 - 6) 8. ja 9. klassis 32.
- (3) Õpilase väikseim lubatud õppekoormus gümnaasiumis on 96 kursust. Kõigile õpilastele ühtse kohustusliku õppe koormus gümnaasiumis on 63 kursust. Kursus vastab 35 ühe õppeaine raames toimuvale õppetunnile.
- (4) Õpet kavandades ja ellu viies arvestatakse, et õpilase õppekoormus oleks ea- ja jõukohane, võimaldades talle aega puhkuseks ja huvitegevuseks.
- (5) Õpetaja planeerib oma tööd koostöös teiste õpetajatega. Õppeveerandi jooksul läbitavad peamised teemad, vajalikud õppevahendid, hindamise korraldus ja planeeritavad üritused tehakse põhikooliõpilastele teatavaks õppeveerandi ning gümnaasiumiõpilastele kursuse algul.
- (6) Kooli päevakava kajastab õppetegevuste ning kooli õppekava toetavate õppekavaväliste tegevuste, nagu pikapäevarühmas, ringides ja stuudioses korraldatavate tegevuste järjestust ja ajalist kestust. Kooli päevakava kehtestab direktor.
- (7) Õppeaasta koosneb neljast enam-vähem ühepikkusest õppeveerandist ning haridus- ja teadusministri poolt määratud koolivaheaegadest.
- (8) Kõiki õppeaineid õpitakse kogu õppeaasta vältel; 1.-4. klassis kasutatakse aineõpetuslikku tööviisi või üld- ja aineõppe kombineeritud varianti, mille puhul keskendutakse teatud teemadele, eristamata tavapäraseid ainetunde, 5.-9. klassis on aineõpe ja gümnaasiumis kursuseõpe.
- (9) Projekt-, õues- ja muuseumiõpe ning ekskursioonid ja õppekäigud planeeritakse õppeveerandi viimasele nädalale, kui kooli üldtööplaanis ei ole muud ajalist täpsustust.

7. Hindamise korraldus

(1) Hindamine

- 1) Hindamise eesmärk on:
 - 1) toetada õpilase arengut;
 - 2) anda tagasisidet õpilase õppeedukuse kohta;
 - 3) innustada ja suunata õpilast sihikindlalt õppima;
 - 4) suunata õpilase enesehinnangu kujunemist, suunata ja toetada õpilast edasise haridustee valikul;
 - 5) suunata õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamisel;
 - 6) anda alus õpilase järgmisse klassi üleviimiseks ning kooli lõpetamise otsuse tegemiseks.
- 2) Põhikooli I, II ja III kooliastmel ning gümnaasiumis hinnatakse õpilaste teadmisi, oskusi ja vilumusi viiepallisüsteemis, kus hinne «5» on «väga hea», «4» – «hea», «3» – «rahuldav», «2» – «puudulik» ja «1» – «nõrk».
- 3) Hindamine on süstemaatiline teabe kogumine õpilase arengu kohta, selle teabe analüüsimine ja tagasiside andmine. Hindamine on aluseks õppe edasisele kavandamisele. Hindamisel kasutatakse mitmesuguseid meetodeid, hindamisvahendeid ja -viise. Hindamine on õpetamise ja õppimise lahutamatu osa.
- 4) Õpilasel on õigus saada teavet hindamise korralduse ning saadud hinnete ja hinnangute kohta. Õpilasel on õigus teada, milline hinne või hinnang on aluseks kokkuvõtvale hindale ja hinnangule.
- 5) Õpilasi ja vanemaid teavitatakse hinnetest ja hinnangutest üldjuhul e-kooli kaudu.
- 6) Kool annab õpilasele ja vanemale kirjalikku tagasisidet õpilase käitumise (sealhulgas hoolsuse) kohta iga õppeveerandi lõpus õpilase klassitunnistuse kaudu e-koolis.
- 7) Õpilasel või tema seaduslikul esindajal on õigus hindeid vaidlustada kümne päeva jooksul pärast hinde teadasaamist, esitades kooli direktorile kirjalikult vastava taotluse koos põhjendustega. Kooli direktor teeb otsuse ja teavitab sellest taotluse esitajat kirjalikult viie tööpäeva jooksul otsuse vastuvõtmise päevast arvates.

(2) Kujundav hindamine

- 1) Kujundava hindamisena mõistetakse õppe kestel toimuvat hindamist, mille käigus analüüsitakse õpilase teadmisi, oskusi, hoiakuid, väärtushinnanguid

ja käitumist, antakse tagasisidet õpilase seniste tulemuste ning vajakajäämistele kohta, innustatakse ja suunatakse õpilast edasisele õppimisele ning kavandatakse edasise õppimise eesmärgid ja teed. Kujundav hindamine keskendub eelkõige õpilase arengu võrdlemisele tema varasemate saavutustega. Tagasiside kirjeldab õigel ajal ja võimalikult täpselt õpilase tugevaid külgi ja vajakajäämist ning sisaldab ettepanekuid edaspidisteks tegevusteks, mis toetavad õpilase arengut.

- 2) Õppetunni vältel saab õpilane enamasti suulist või kirjalikku sõnalist tagasisidet õppeainet ja ainevaldkonda puudutavate teadmiste ja oskuste (sealhulgas üldpädevuste, kooliastme õppe- ja kasvatusesmärkide ja läbivate teemade) kohta. Kogu õppepäeva vältel annavad pedagoogid õpilasele tagasisidet, et toetada õpilase käitumise, hoiakute ja väärtushinnangute kujunemist. Kool reageerib juhtumitele, mis on vastuolus üldtunnustatud väärtuste ning heade tavadega.
- 3) Õpilane kaasatakse enese ja kaaslaste hindamisse, et arendada tema oskust eesmärgi seada ning oma õppimist ja käitumist eesmärkide alusel analüüsida ning tõsta õpimotivatsiooni.
- 4) Kujundava hindamise ühe vahendina võib kasutada õpimappi. Õpimapp õppimise päevikuna sisaldab nii õppetöid kui ka tööde analüüsi ja tagasisidet. Õpimappe võib koostada aine- ja valdkonnapõhiselt, läbivate teemade või üldpädevuste kohta. Aineõpetaja võib õpimapi teha õpilasele kohustuslikuks.

(3) Teadmiste ja oskuste hindamine kui kokkuvõtivate hinnete alus

- 1) Õpilase ainealaseid teadmisi ja oskusi võrreldakse õpilase õppe aluseks olevas ainekavas toodud oodatavate õpitulemustega ja tema õppele püstitatud eesmärkidega. Ainealaseid teadmisi ja oskusi võib hinnata nii õppe käigus kui ka õppeteema lõppedes.
- 2) Hindamisel viie palli süsteemis:
 - 1) hindegaga „5” ehk „väga hea” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele täiel määral või ületavad neid;
 - 2) hindegaga „4” ehk „hea” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad üldiselt õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele;
 - 3) hindegaga „3” ehk „rahuldav” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused võimaldavad õpilasel edasi õppida või kooli lõpetada ilma, et tal tekiks olulisi raskusi hakkamasaamisel edasisele õppimisele või edasises elus;

- 4) hindegga „2” ehk „puudulik” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui õpilase areng nende õpitulemuste osas on toimunud, aga ei võimalda oluliste raskusteta hakkamasaamist edasisel õppimisel või edasises elus;
- 5) hindegga „1” ehk „nõrk” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused ei võimalda oluliste raskusteta hakkamasaamist edasisel õppimisel või edasises elus ning kui õpilase areng nende õpitulemuste osas puudub.
- 3) Viie palli süsteemis hinnatavate kirjalike tööde koostamisel ja hindamisel lähtutakse põhimõttest, et kui kasutatakse punktiarvestust ja õpetaja ei ole andnud teada teisiti, koostatakse tööd nii, et hindegga „5” hinnatakse õpilast, kes on saavutanud 90–100% maksimaalsest võimalikust punktide arvust, hindegga „4” 75–89%, hindegga „3” 50–74%, hindegga „2” 20–49% ning hindegga „1” 0–19%.
- 4) Kui hindamisel tuvastatakse kõrvalise abi kasutamine või mahakirjutamine, võib kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitust), praktilist tegevust või selle tulemust hinnata hindegga «nõrk».
- 5) Kui õpilane puudus või ei teinud praktiliselt tunnis kaasa või tema arvestuslik töö / kontrolltöö on sooritamata, siis märgitakse e – kooli „X”. Märge „X” ei ole hinne, vaid tähistab tegemata tööd, mis tuleb õpilasel (puudunud õpilasel peale kooli naasmist) sooritada 10 koolipäeva jooksul .
- 6) Kui õpilane puudub arvestusliku töö / kontrolltöö tunnist põhjuseta, siis võib õpilase töö tulemust hinnata hindegga „nõrk” ja järeltööd ei rakendata.
- 7) Kui kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitust), praktilist tegevust või selle tulemust on hinnatud hindegga «puudulik» või «nõrk» või on hinne jäänud panemata, antakse õpilasele võimalus järelevastamiseks või järeltöö sooritamiseks 10 koolipäeva (jooksul) peale hinde e-kooli kandmist. Erijuhud tuleb õpilasel õpetajaga eraldi kokku leppida.
- 8) Järelevastamisele kuuluvad õpetaja poolt määratud kontrolltööd ja õpiülesanded. Õpilasel on võimalik mitterahuldavat kohustuslikku hinnet parandada üks kord, mis märgitakse e-kooli kaldkriipsuga (näiteks 2/3, 2/4, 2/5).

(4) Õpilaste käitumise ja hoolsuse hindamine

1) Tallinna Laagna Gümnaasiumi õpilaste käitumise ja hoolsuse hindamise eesmärk on: suunata õpilast järgima üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme ning täitma koolis kehtivaid nõudeid; motiveerida õpilast hoolikalt täitma õppeülesandeid.

2) Põhikoolis hinnatakse õpilase käitumist ja hoolsust, gümnaasiumis ainult käitumist.

3) Käitumise ja hoolsuse hindamisel lähtutakse Tallinna Laagna Gümnaasiumi õppekavas toodud üldpädevustest ning kooli kodukorra nõuetest.

1. Käitumishindega *eeskujulik* hinnatakse õpilast, kellele üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnormide järgimine on harjumuspärane igas olukorras, kes täidab kooli kodukorra nõudeid eeskujulikult ja järjepidevalt.
2. Käitumishindega *hea* hinnatakse õpilast, kes järgib üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme ning täidab kooli kodukorra nõudeid.
3. Käitumishindega *rahuldav* hinnatakse õpilast, kes üldiselt järgib üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme ning täidab kooli kodukorra nõudeid, kuid kellel on esinenud eksimusi.
4. Käitumishindega *mitterahuldav* hinnatakse õpilast, kes ei täida kooli kodukorra nõudeid, ei allu õpetajate nõudmistele **või ei** järgi üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme. Õpilase käitumise võib hinnata *mitterahuldavaks* ka üksiku õigusvastase teo või ebekõlbelise käitumise eest.
5. Hoolsuse hindamise aluseks on õpilase suhtumine õppeülesannetes: kohusetundlikkus, töökus ja järjekindlus õppeülesannete täitmisel.
6. Hoolsushindega *eeskujulik* hinnatakse õpilast, kes suhtub õppeülesannetes alati kohusetundlikult, õpib kõiki õppeaineid võimetekohaselt, on õppeülesannete täitmisel töökas ja järjekindel, ilmutab omaalgatust ja viib alustatud töö lõpuni.
7. Hoolsushindega *hea* hinnatakse õpilast, kes suhtub õppeülesannetes kohusetundlikult, on töökas ja järjekindel õppeülesannete täitmisel, hoolikas ning õpib võimetekohaselt.
8. Hoolsushindega *rahuldav* hinnatakse õpilast, kes üldiselt täidab oma õppeülesandeid, kuid ei ole piisavalt töökas ja järjekindel õppeülesannete täitmisel ega õpi oma tegelike võimete kohaselt.
9. Hoolsushindega *mitterahuldav* hinnatakse õpilast, kes ei õpi võimetekohaselt, suhtub õppeülesannetes lohakalt ja vastutustundetult.

(5) Põhikooli kokkuvõtvad hinded ja järgmisse klassi üleviimine

- 1) Kokkuvõttev hinne on õppeaine veerandi- ning aastahinne.
- 2) Veerandihinne pannakse välja õppeveerandi jooksul saadud hinnete alusel. Aastahinne pannakse välja antud õppeaasta jooksul saadud veerandihinnete alusel enne õppeperioodi lõppu.
- 3) Kui õppeperioodi keskel on õppeaine veerandihinne või hinnang jäänud andmata ja õpilane ei ole kasutanud võimalust järele vastata, hinnatakse

aastahinde väljapanekul vastaval perioodil omandatud teadmised ja oskused vastavaks hindele «nõrk».

- 4) Õpilasele, kelle veerandihinne on «puudulik» või «nõrk» või on jäetud hinne välja panemata, koostatakse selles õppeaines individuaalne õppekava või määratakse mõni muu tugisüsteem, et aidata omandada nõutavad teadmised ja oskused. Kui õpilasele on määratud nõutava õpitulemuse saavutamiseks mõni tugisüsteem, kohandatakse hindamine vastavalt õpijõudlusele lähtudes õpilase individuaalsest arengust.
- 5) Rakendatavad tugiõppe vormid on: täiendav iseseisev kodune töö, täiendav õppetöö õpetaja vahetul juhendamisel, logopeediline abi, individuaalne õppekava, , täiendav õppetöö lapsevanema kaasabil, täiendav õppetöö abiõpetaja kaasabil. Logopeedilise abi rakendamisel tugisüsteemina on õpilast võimalik eesti keeles hinnata diferentseeritult.
- 6) Õpilase, kelle veerandi kokkuvõttev hinne on „1” või „2”, võib klassijuhataja suunata abiõpetaja juurde täiendavale õppetööle kaheks nädalaks aineõpetaja poolt koostatud töökava alusel.
- 7) Veerandihinnete alusel otsustab õppenõukogu, kas viia õpilane järgmisse klassi, jätta täiendavale õppetööle või klassikursust kordama. Õpilaste järgmisse klassi üleviimise otsus tehakse enne õppeperioodi lõppu.
- 8) Õpilane jäetakse täiendavale õppetööle õppeainetes, milles tulenevalt veerandihinnetest tuleks välja panna aastahinne «puudulik» või «nõrk». Täiendavale õppetööle jätmise otsustab õppenõukogu enne õppeperioodi lõppu. Täiendava õppetöö raames täidab õpilane õpetaja vahetul juhendamisel spetsiaalseid õppeülesandeid, et omandada õppekavaga nõutavad teadmised ja oskused. Täiendav õppetöö viiakse läbi pärast õppeperioodi lõppu kahe nädala jooksul. Aastahinne pannakse välja pärast täiendava õppetöö lõppu, arvestades täiendava õppetöö tulemusi.
- 9) Õppenõukogu põhjendatud otsusega võib erandjuhul jätta õpilase klassikursust kordama, kui õpilasel on kolmes või enamais õppeaines aastahinne «puudulik» või «nõrk», täiendav õppetöö ei ole tulemusi andnud. Õppenõukogu kaasab otsust tehes õpilase või tema seadusliku esindaja ning kuulab ära tema arvamuse. Õppenõukogu otsuses peavad olema esile toodud kaalutlused, mille põhjal peetakse otstarbekaks jätta õpilane klassikursust kordama.
- 10) 9. klassi õpilasele pannakse aastahinded välja enne lõpueksamite toimumist, välja arvatud õppeainetes, milles õpilane jäetakse täiendavale õppetööle.

11) Punktis 7 sätestatud tähtaegu ei kohaldata õpilase suhtes, kellele on koostatud individuaalne õppekava, kus on ette nähtud erisused järgmisse klassi üleviimise ajas.

(6) Gümnaasiumi kokkuvõtvad hinded

- 1) Õpilase õpitulemusi õppeaines hinnatakse kokkuvõtvalt kursusehinnetega viie palli süsteemis ning kursusehinnete alusel kooliastmehinnetega viie palli süsteemis. Kool võib kasutada valikkursuste hindamisel hinnanguid „arvestatud” ja „mittearvestatud”, neid hinnanguid ei teisendata viie palli süsteemi.
- 2) Kokkuvõtva hindamisena mõistetakse ka teadmiste ja oskuste tõendamist õppekava välise õppimise või tegevuse koolis õpetatava osana arvestamisel.
- 3) Kui kursusehinne on jäänud välja panemata ja õpilane ei ole kasutanud võimalust järele vastata, loetakse kooliastmehinde väljapanekul antud kursuse vältel omandatud teadmised ja oskused vastavaks hindele „1”.
- 4) Õpilasel on õigus soovi korral avalduse alusel parandada puudulikku või nõrka kursusehinnet 1 – 2 õppeaines peale õppeperioodi lõppu täiendava õppetöö ajal. Kui õpilane on kursuse jooksul puudunud 5 ja rohkem tundi põhjuseta, siis kursusehinnet parandada ei saa. Õpilane kooskõlastab oma soovi aineõpetaja, klassijuhataja ning õppealajuhatajaga.
- 5) Gümnaasiumiõpilase järgmisse klassi üleviimise ja täiendavale õppetööle jätmise otsustab kooli õppenõukogu kokkuvõtvate hinnete alusel. Gümnaasiumiõpilase üleviimine järgmisse klassi otsustatakse üldjuhul hiljemalt 30. juuniks, erijuhtumil ja õpilase soovil või nõusolekul, võib õppenõukogu otsuse teha 30. augustiks.
- 6) Õpilane arvatakse koolist välja, kui õpilasele on gümnaasiumis õppides ühe õppeaasta jooksul pandud kolmes või enamas õppeaines üle poolte kursusehinnetena välja «nõrgad» või «puudulikud».
- 7) Täiendavale õppetööle jäetakse õpilane pärast õppeperioodi lõppu õppenõukogu otsusega, kui õpilasel on kuni kahes õppeaines üle 50% kursusehinnetest hinnatud „puudulik” või „nõrk”. Täiendavale õppetööle jäetud õpilane täidab õpetaja juhendamisel õppeülesandeid, mis toetavad nõutavate teadmiste ja oskuste omandamist õppeaines. Täiendava õppetöö tulemusi kontrollitakse ja hinnatakse.
- 8) Gümnaasiumi õpilane peab sooritama täiendava õppetöö, vastasel juhul ta kustutatakse gümnaasiumi õpilaste nimekirjadest.

(7) Kooli tasemetööd ja üleminekuksamid

- 1) 8. ja 10. klassis toimub õppeperioodi lõpus tasemetöö, mille hinnet arvestatakse kokkuvõtva hinde väljapanekul. Õppeaine määratakse metoodikanõukogu poolt I õppeveerandi lõpuks.
- 2) 11. klassis toimub õppeperioodi lõpus valdkonnapõhine üleminekuksam. Üleminekuksami hinne on võrdne ühe kursusehindega. Üleminekuksami vorm võib olla:
 - a) kirjalik (test, uurimus vms)
 - b) suuline (eksamipileti küsimustele vastamine, ettekanne vms)
 - c) kombineeritud (nii kirjalik kui suuline)

(8) Põhikooli lõpetamine

- 1) Põhikooli lõpetab õpilane, kellel õppeainete viimased aastahinded on vähemalt «rahuldavad», kes on kolmandas kooliastmes sooritanud loovtöö ning kes on sooritanud vähemalt rahuldava tulemusega eesti keele või eesti keele teise keelena eksami, matemaatikaeksami ning ühe eksami omal valikul.
- 2) Põhikooli lõpetanuks võib õpilase või tema seadusliku esindaja kirjaliku avalduse alusel ja õppenõukogu otsusega pidada ning põhikooli lõputunnistuse anda õpilasele:
 - 1) kellel on üks nõrk või puudulik eksamihinne või õppeaine viimane aastahinne;
 - 2) kellel on kahes õppeaines kummaski üks nõrk või puudulik eksamihinne või õppeaine viimane aastahinne.
- 3) Haridusliku erivajadusega õpilasele, kellel käesolevas määruses sätestatud tingimustel kooli õppekavaga või nõustamiskomisjoni soovitusel individuaalse õppekavaga on vähendatud või asendatud käesolevas määruses sätestatud taotletavaid õpitulemusi, on lõpetamise aluseks kooli või individuaalses õppekavas määratud õpitulemuste saavutus. Haridusliku erivajadusega õpilasel on õigus sooritada põhikooli lõpueksamid eritingimustel vastavalt „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse” § 30 lõike 2 alusel haridus- ja teadusministri määrusega kehtestatud lõpueksamite korraldamise tingimustele ja korrale.
- 4) Varem välisriigis õppinud õpilane, kes on enne lõpueksamite toimumist Eestis põhikoolis õppinud kuni kolm järjestikust õppeaastat ning kellele on eesti keele õppimiseks koostatud individuaalne õppekava, võib eesti keele või eesti keele teise keelena eksami sooritada temale koostatud individuaalse õppekava põhjal ettevalmistatud koolieksamina.

- 5) Põhikooli lõpetanuks peetakse eksterni, kes on sooritanud põhikooli lõpueksamid ning aineksamid nendes õppeainetes, milles tal puuduvad põhikooli lõputunnistusele kantavad hinded või milles tal ei ole tõendatud teadmisi ja oskusi varasemate õpi- ja töökogemuste arvestamise kaudu. Eksterni ei hinnata kehalises kasvatuses, käsitöös ja kodunduses ning tehnoloogiaõpetuses. Kooli lõpetamisel eksternina võimaldatakse lõpetajale kooli poolt juhendatud õppetegevust kokku vähemalt 15 arvestusliku õppetunni ulatuses. Muus osas toimub õppimine iseseisvalt.

8. Gümnaasiumi lõpetamise korraldus

- 1) Gümnaasiumi lõputunnistuse annab gümnaasium õpilasele:
 - 1) kelle kooliastmehinded on vähemalt rahuldavad või valikkursuste puhul rahuldavad või arvestatud;
 - 2) kes on sooritanud vähemalt rahuldava tulemusega õppeaine kohustuslikule mahule vastavad eesti keele või eesti keele teise keelena, matemaatika ja võõrkeele (inglise, prantsuse, vene või saksa keeles) riigieksamid.
 - 3) kes on sooritanud vähemalt rahuldavale tulemusele kooli õppekavas sätestatud õppesuunast tulenevat ainevaldkonda või ainevaldkondi ning sotsiaal- ja loodusvaldkonda hõlmava gümnaasiumi koolieksami;
 - 4) kes on sooritanud gümnaasiumi jooksul õpilasuurimuse või praktilise töö, välja arvatud kooli lõpetamisel eksternina.
- 2) Õpilased, kes on lõpetanud põhikooli vene või muu õppekeelega koolis või klassis ja on asunud õppima eesti õppekeelega gümnaasiumisse või gümnaasiumiklassi, või õpilased, kes on vene või muu õppekeelega gümnaasiumist või gümnaasiumiklassist asunud õppima eesti õppekeelega gümnaasiumisse või gümnaasiumiklassi, võivad valida, kas sooritavad eesti keele või eesti keele teise keelena riigieksami.
- 3) Gümnaasiumi lõpetanuks eksternina loetakse õpilane, kes, on sooritanud punktis 1 nimetatud eksamid ning aineksamid nendes kursustes, milles tal puuduvad kursuste hinded või milles ta ei ole tõendanud teadmisi ja oskusi varasema õpi- ja töökogemuse arvestamise kaudu. Eksterni ei hinnata kehalises kasvatuses. Kooli lõpetamisel eksternina võimaldatakse lõpetajale kooli poolt juhendatud õppetegevust kokku vähemalt 15 arvestusliku õppetunni ulatuses. Muus osas toimub õppimine iseseisvalt.
- 4) Haridusliku erivajadusega õpilasele, kellel kooli õppekavaga või nõustamiskomisjoni soovitusel individuaalse õppekavaga on vähendatud või asendatud kooli õppekavas taotletavaid õpitulemusi, on lõpetamise aluseks kooli või individuaalses õppekavas määratud õpitulemuste saavutus.

Rakendussäte:

- 5) 31. augustini 2013. a kehtib lõpetamise tingimused ja kord „Gümnaasiumi riiklik õppekava” §23.

9. Õpilaste ja vanemate teavitamise ja nõustamise korraldus

- 1) Kool tagab õpilasele ning vanematele teabe kättesaadavuse õppe ja kasvatus korralduse kohta ning juhendamise ja nõustamise õppetööd käsitlevates küsimustes. Peamised õppeteemad, vajalikud õppevahendid, hindamise korraldus ja planeeritavad üritused tehakse õpilasele teatavaks õppeveerandi algul. Sama informatsioon on kättesaadav ka e-koolis.
- 2) Õpilasele tagatakse vähemalt eripedagoogi, psühholoogi ja sotsiaalpedagoogi teenus.
- 3) Õpilase arengu toetamiseks korraldatakse temaga vähemalt üks kord õppeaasta jooksul arenguveestlus, mille põhjal lepitakse kokku edasises õppes ja arengu eesmärkides. Arenguveestlusel osalevad õpilane, klassijuhataja ja piiratud teovõimega õpilase puhul vanem. Arenguveestlust viiakse läbi vastavalt kooli direktori poolt kehtestatud arenguveestluse korraldamise tingimustele ja korrale.
- 4) Kool korraldab õpilaste ja vanemate teavitamist edasiõppimisvõimalustest ja tagab õpilastele karjääriteenuste (karjääriõpe, -info või -nõustamine) kättesaadavuse.
- 5) Kooli ja vanemate koostöö koordineerimiseks kutsub direktor kokku õppivate õpilaste vanemate koosoleku arvestusega, et kõigile vanematele antakse vähemalt üks kord aastas võimalus osaleda vanemate koosolekul. Direktor on vähemalt ühe viiendiku klassi õpilaste vanemate nõudmisel kohustatud kutsuma kokku selle klassi õpilaste vanemate koosoleku.

10. Põhikooli õpilaste juhendamise ja hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtted

- 1) Õpetajad jälgivad õpilase arengut ja toimetulekut koolis ning vajaduse korral kohandavad õpet õpilase vajaduste kohaselt. Õpilase võimete ja annete arendamiseks tuleb põhikoolis selgitada välja õpilase individuaalsed õpivajadused, valida sobivad õppemeetodid ning korraldada vajaduse korral diferentseeritud õpet. Kool tagab õpilasele, kellel tekib ajutine mahajäämus eeldatavate õpitulemuste saavutamisel, täiendava pedagoogilise juhendamise väljaspool õppetunde. Konsultatsioonide ajad on veebilehel.
- 2) Kool nõustab vajaduse korral õpilasi ja lapsevanemaid õpilase arengu toetamises ja kodus õppimises.

Aineõpetaja nõustab õpilast ajutiste õpiraskuste tekkimisel .

Õpilasi, nende vanemaid ja õpetajaid nõustab ja toetab õppetöö ja suhtlemisega seotud probleemide tekkimisel **psühholoog**.

Kohanemis-, käitumis- ja õpiprobleemidega õpilaste ning nende vanemate toimetulekut ja tegutsemisvõimet toetab **sotsiaaltöötaja**

Logopeed nõustab HEV õpilasi ja nende vanemaid, kelle õpiraskused on põhjustatud suulise või kirjaliku kõne probleemidest.

- 3) Hariduslike erivajadustega on õpilane, kelle eriline andekus, õpiraskused, terviserike, puue, käitumis- ja tundeeluhäired, pikemaajaline õppes eemal viibimine või kooli õppekeele ebapiisav valdamine toob kaasa vajaduse teha muudatusi või kohandusi õppe sisus, õppeprotsessis, õpikeskkonnas (õppevahendid, õpperuumid, suhtluskeel, sealhulgas viipekeel või muud alternatiivsed kommunikatsioonid, tugipersonal, spetsiaalse ettevalmistusega pedagoogid ja muu selline) või taotletavates õpitulemustes.
- 4) Kui eesti õppekeelega koolis õpib eesti keelest erineva emakeelega õpilane, võib kool õpilase vanema nõusolekul eesti keele õpet korraldada «Eesti keel teise keelena» ainekava alusel.
- 5) Eestis vähem kui kolm aastat elanud õpilase puhul võib lapsevanema taotlusel loobuda B-võõrkeele õppes.
- 6) Hariduslike erivajadustega õpilaste õppe toetamiseks kasutatakse vaba tunniressurssi.
- 7) Sõltuvalt õpilase hariduslikust erivajadusest võib kool teha talle muudatusi või kohandusi õppeajas, õppe sisus, õppeprotsessis, õppekeskkonnas või taotletavates õpitulemustes. Nende muudatuste tegemisse kaasatakse õpilase vanem.

Tallinna Laagna Gümnaasiumi poolt rakendatavad tugimeetmed HEV õpilaste toetamiseks on

- **aineõpetaja individuaalne õpiabi** ajutiste õpiraskuste ületamiseks
- **logopeedilise abi** tunnid HEV õpilastele, kelle erivajadus lähtub suulise või kirjaliku kõne probleemidest

Logopeedilise abi eesmärgiks koolis on leevendada õpilaste kirjutamise, lugemise ja tekstimõistmise raskusest ning väljendusoskuse nõrkusest tulenevaid õpiraskusi, et aidata õpilastel saavutada õppekava nõuetele vastavaid õpitulemusi. Individuaalse logopeedilise abi eesmärgiks on korrigeerida või leevendada õpilase hääldepuudeid. Logopeed toetab õpilaste suhtlemisoskuse arengut ja seeläbi positiivse enesehinnangu kujunemist.

Logopeed viib läbi logopeedilise abi individuaal- või rühmatunde 1 – 3 korda nädalas, kasutades selleks spetsiaalseid erimetoodilisi võtteid. Rühmatundide piirnormiks on 6 õpilast. Logopeed töötab õpilastega vahetult 22 tundi nädalas. Logopeedilist abi vajavad õpilased selgitatakse välja septembri kahe esimese nädala jooksul koostöös eesti keele ja klassiõpetajatega. Logopeedilise abi vajalikkusest teavitatakse lapsevanemaid kirjalikult, küsides selleks nende nõusolekut. Õpilast, kes on järjepidevalt saanud logopeedilist abi, saab emakeeles hinnata diferentseeritult.

- **õppimine abiõpetaja juhendamisel** ainetunni ajal väljaspool klassitundi

Abiõpetaja arendab õppimise osaoskusi püsivate õpi- ja käitumishäiretega HEV õpilastel, kes ei suuda teha tööd ainetunnis. Abiõpetaja aitab ületada erinevatel põhjustel tekkinud ajutisi õpiraskusi. Abiõppe sisu määratakse koostöös aineõpetajatega. Sobiva õpikeskkonna ja -protsessi kujundab abiõpetaja iga õpilase vajadusest ja konkreetsest situatsioonist lähtuvalt. Abiõpetaja juures toimub ka aineõpetajate poolt koostatud järeltööde sooritamine

- **psühholoogi konsultatsioon**

Psühholoog aitab välja selgitada probleemide tekkepõhjused ja aitab leida nende lahendamiseks sobivaid võimalusi. Õigeaegse sekkumisega aitab psühholoog leevendada või isegi ennetada käitumis- ja suhtlemisraskusi. Psühholoog hindab lapse võimeid ja tema arengut mõjutavaid tegureid. Õpilaste nõustamine toimub individuaalselt või grupiviisiliselt enesehinnangu korrigeerimise, õpimotivatsiooni ja suhtlemisoskuste kujundamise eesmärgil. Lapsevanematele selgitab lapse õppimist ja käitumist mõjutavaid tegureid ning abistab probleemist lähtuvate sobivate kasvatusvõtete ja lahenduste leidmisel.

- **sotsiaaltöötaja konsultatsioon**

Sotsiaaltöötaja tegeleb koolikohustuse eiramise, sotsiaalse tõrjutuse ja õpilaste hooletussejätmise probleemidega. Loob tugivõrgustiku kooli ja kodu (vajadusel ka KOV organite) vahel õpilase toetamiseks . Koostöös koolipsühholoogiga tegeleb sotsiaaltöötaja koolivägivallast tulenevate suhte probleemide lahendamise ja õpilase arengut soodustava keskkonna loomiseks.

- 8) Kui kooli poolt rakendatud tugimeetmed ei ole aidanud õpilasel savutada õppekava nõuetele vastavaid õpitulemusi tuleb õpilasele koostada individuaalne õppekava (IÕK). IÕK on vajalik samuti juhul., kui muudatuste või kohandustega kaasneb õpilase nädalakoormuse või õppe intensiivsuse oluline kasv või kahanemine võrreldes riikliku või kooli õppekavaga.
- 9) Kui individuaalse õppekavaga ettenähtud muudatused ja kohandused ei võimalda riiklikus õppekavas sätestatud õpitulemusi saavutada, on individuaalse õppekava rakendamine lubatud üksnes nõustamiskomisjoni soovitusel.

11. Karjääriteenuste korraldus

- 1) 8. ja 9. klassis ning 11. ja 12. klassis korraldab klassijuhataja koostöös kooli psühholoogiga ja karjäärikeskuse spetsialistidega erinevaid nõustamis- ja infotunde õpilastele.
- 2) 8. ja 9. klassis ning 11. ja 12. klassis korraldab klassijuhataja koostöös huvijuhiga erinevaid õppeasutuste infotunde ning õppekäike õppeasutustesse ja ettevõtetesse.
- 3) 11. klassi õpilased võtavad osa töövarjupäevast.
- 4) Väljaarendamisel on koostöövõrgustik õppeasutuste ja ettevõtetega nii, et 8. ja 9. klassi ning 11. ja 12. klassi õpilastel on võimalus õppida ja töötada erinevates õppeasutustes ning ettevõtetes.

12. Õpetaja töökava koostamise põhimõtted

- 1) Töökava on dokument, mille alusel toimub õppetöö õppetunnis. Õppetunnid toimuvad koolis või väljaspool kooli ekskursiooni või õppekäiguna. Töökava koostamine ja arendamine kuulub klassiõpetaja ja aineõpetaja pädevusse.
- 2) Klassiõpetaja ja aineõpetaja kujundab kooli õppekava alusel välja töökava, mis arvestab klassi omapära ja suundumust, kooli arengusuunda ja eripära, õpilaste vaimseid ja kooli materiaalseid ressursse.

- 3) Töökava koostamise ning rakendamisega saab klassiõpetaja ja aineõpetaja endale suuremad õigused, aga ka suurema vastutuse õpilaste ja nende vanemate ees. See on koolikultuuri teadvustamise protsess. Muutub õppetöö planeerimine, sisu, kontrollimine, kogu õppetöö korraldus.
- 4) Klassiõpetaja ja aineõpetaja töökaava sisaldab vähemalt õppeveerandi jooksul läbitavaid peamisi teemasid, vajalikke õppevahendeid, hindamise korraldust ja planeeritavaid üritusi, millest õpetajad teavitavad õpilasi õppeveerandi algul. Sama informatsioon on kättesaadav ka e-koolis.

5) Kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord

- 1) Tallinna Laagna Gümnaasiumi õppekava koostamine ja arendamine eeldab õpilaste ja õpetajate, õpetajate ja juhtkonna, kooli hoolekogu, kooli ja vanemate, kooli pidaja, teiste õppeasutuste ja organisatsioonide koostööd põhikooli riikliku õppekava üldosa mõtestamisel ja ainekavade koostamisel.
- 2) Tallinna Laagna Gümnaasiumi õppekava koostamises ja arendamises kasutatakse erinevaid töövorme, töös osalevad kõik pedagoogid. Õppekava koostamise ja arendamise demokraatliku korralduse eest vastutab kooli direktor.
- 3) Tallinna Laagna Gümnaasiumi õppekava kehtestab kooli direktor. Kooli õppekava ja selle muudatused esitatakse enne kehtestamist arvamuse avaldamiseks kooli hoolekogule, õpilasesindusele ja õppenõukogule.
- 4) Andmed kooli õppekava kohta kantakse hariduse infosüsteemi õppekavade ja koolituslubade alamregistrisse.